

GLS

**KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

Nr 26/2015 (2596) Rok LVII 5-12.7.2015

LAUDATO SI'

Encyklika poświęcona trosce o wspólny dom (str.5)

**TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE**

1,55 €

Fot. Paweł Osikowski

Ośrodki Polskiej Misji Katolickiej we Francji zapraszają na letni wypoczynek

Domy PMK, zarządzane przez Stowarzyszenie Concorde, prowadzone są przez wspólnoty zakonne, a o ich standard zabiega wyspecjalizowany personel. Wszystkie nasze Ośrodki dają możliwość różnorodnego rodzaju pobytów: od kilkudniowych do tygodniowych czy nawet dłuższych. Przystępne ceny pozwalają na korzystanie z ich propozycji wszystkim zainteresowanym. W niektórych przypadkach Stowarzyszenie udziela zniżek.

wych do tygodniowych czy nawet dłuższych. Przystępne ceny pozwalają na korzystanie z ich propozycji wszystkim zainteresowanym. W niektórych przypadkach Stowarzyszenie udziela zniżek.

Pobyt w Lourdes

Pobyt w Lourdes - Polski Dom Pielgrzyma

Dom «Bellevue», położony na zboczu wzgórza dominującego nad sanktuarium Maryjnym, prowadzony jest przez siostry Najświętszej Rodziny z Nazaretu. W ciszy i pośród otaczającej zieleni, z widokiem na pasmo Pirenejów można wypocząć, spędzić czas na medytacji i modlitwie. Dom dysponuje również pokojami dla osób niepełnosprawnych. Maison de la Mission Catholique Polonaise BELLEVUE - Route de Bartrès, 65100 Lourdes; tel.: 05 62 94 91 82, fax 05 62 42 08 75; e-mail: pmk-lourdes@club-internet.fr; www.pmklourdes.blogspot.fr

Pobyt w regionie paryskim - La Ferté sous Jouarre

Dom PMK, położony 45 km od Paryża, jest idealnym miejscem na wypoczynek, dni skupienia, rekolekcje czy seminaria. Przyjmuje osoby (indywidualnie) oraz grupy pielgrzymkowe i turystyczne. Duże sale, piękne parkowe otoczenie, pozwalają na organizację różnych uroczystości rodzinnych oraz przeżywanie świąt w serdecznej polskiej atmosferze. Dom znajduje się niedaleko od Disneylandu. Maison de la Mission Catholique Polonaise - 31, rue d'Hugny, 77260 La Ferté sous Jouarre, tél./fax 01 60 22 03 76 lub 09 50 38 40 92; e-mail: pmk.laferte@free.fr; www.pmkjouarre.blogspot.fr

Pobyt na Korsyce

Pobyt na Korsyce - Dom św. Jacka

Położony w pięknym parku oliwnym, 2 km od morza i 6 km od Bastii na Cap Corse, Dom św. Jacka przyjmuje przez cały rok zorganizowane grupy rekolekcyjne, grupy turystyczne oraz wszystkie osoby pragnące wypoczynku i ucieczki od hałasu dnia powszedniego. Przyjmuje gości z okazji świąt. Cieszy się sympatią miejscowej społeczności korsykańskiej, z którą organizuje wspólne uroczystości. Maison Saint Hyacinthe - 20200 Santa Maria Di Lota, Lieu Dit Miomo BASTIA; tel/fax: 04 95 33 28 29; e-mail: mshcorse@yahoo.fr; www.maison-saint-hyacinthe.com

Pobyt w Bretanii - Dinard - Willa «La Vistule»

Willa ta jest charakterystycznym przykładem rezydencji nadmorskiej z końca 19. wieku. Usytuowana jest 100 m od morza. Jest ona własnością Towarzystwa Historyczno-Literackiego. Od czerwca 2007 r., po generalnym remoncie i starannym unowocześnieniu wnętrza, willa jest zarządzana przez Stow. Concorde. Villa «La Vistule» - 5, rue de la Vistule; 35800 Dinard - St. Enogat; tél. 02 99 46 71 71; e-mail: la.villa.vistule@onet.eu

Pobyt w Sologne Dom Bożego Miłosierdzia - La Ferté Imbault

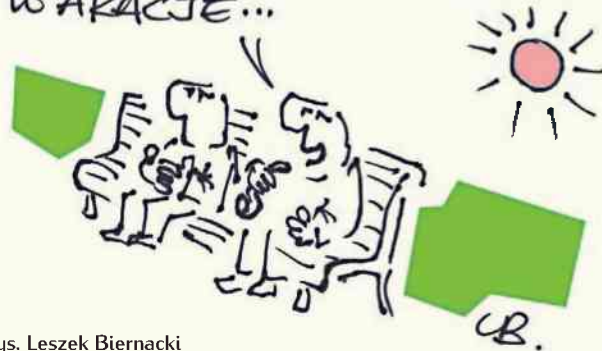
Otoczony lasem Dom Bożego Miłosierdzia położony jest w dolinie zamków nad Loarą. Pomyślany jest, jako miejsce głoszenia Miłosierdzia Bożego oraz świadczenia miłosierdzia wobec drugiego człowieka. Zapraszamy na rekolekcje, dni skupienia i wypoczynek. Dom jest otwarty cały rok, dysponuje pokojami dla niepełnosprawnych. Można się tu zatrzymać zwiedzając Francję. Maison de la Misericorde Divine Soeurs de Jésus Miséricordieux - Rother, 41300 la Ferté Imbault; tel/fax 02 54 96 20 28; port.: 06 79 56 10 41; e-mail: misericordedivine.pmk@interia.eu; www.jesusmisericordieux.blogspot.fr

Telegram o... Szydło

No i stało się... pełne lato! Urr! powicze i cala czereda szkolna – gimnaziści różni i studenci jadą wreszcie na wakacje, pozostawiając nam w mieście ciszę i trochę świętego spokoju. Dla żurnalistów i naszych Czytelników miał więc nastąpić blogi sezon... cgórkory. Aliści ten w tym roku... już minął, przynajmniej nad Wisłą, kiedy Madzia Ogórek przepłynęła w wyborach prezydenckich, pogrążając nie tylko lewicę, ale i nieukojonych w żalu fanów jej urodę. Przepłynął zresztą boleśnie i „bul” prezydent Komorowski, tak że na Krakowskim Przedmieściu w Palacu pojawił się zaraz – 6 sierpnia, w samo Przemienienie Pańskie... Duży – państwo prezydentostwo z Krakowa, i nadzieja dla państwa polskiego wstąpiła w naród prawie cały. Więc kości zostały rzucone do rychłego porządkowi, a właściwie nieporządkowi. I... wyszło też przy okazji tytułowe Szydło z worka, jak sama zażartowała kandydatka Prawa i Sprawiedliwości do fotela premiera, jeżeli październikową porą w wyborach parlamentarnych ludu i państwa Kłacz i podziękuję je Pa formistom. Przy okazji okazało się też, że nie taki Kaczyński straszny, jak go w mediach malują, skoro to właśnie niewiasta Szydło ma bronić interesu Polaków i polskości, jej stanu wśród banków, europejskich przyjaciel i putinowskich moskali. Choć... sama zainteresowana nie pozostawiła złudzeń, co do swojej determinacji i siły charakteru, kiedy przedstawiała się (z humorem) w stylu Bonda: Jestem Szydło, Beata Szydło. I stąd też ten fotomontaż u góry, żelby jednak postrząsnąć różnych obcych i rodzimych agentów. Bo poza tym Szydło ma zszywać polską tkaninę pokaleczoną przeszłością. P.O.

- WYGLĄDA NA TO, ŻE PREMIER KOPACZ - EWA KOPACZ - BĘDZIE MIAŁA W TYM ROKU WYJĄTKOWO DŁUGIE WAKACJE...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Dlaczego mieszkania w Polsce są drogie? – str. 6
- | Między chmury... – str. 8
- | Polska podziemna – str. 10
- | Bon choix, madame! – str. 11
- | Badania rękopisów znad Morza Martwego... – str. 12

Kampania ruszyła

Bogdan Dobosz

Konwencje partyjne Prawa i Sprawiedliwości i Platformy Obywatelskiej otworzyły, z konieczności trochę wakacyjną, kampanię wyborczą.

Wybory do parlamentu odbędą się w Polsce w październiku, ale PiS poszło „za ciosem” i wykorzystując udaną batalię Andrzeja Dudy o prezydenturę, zastosowało taki sam manewr. Postanowiono, że w przypadku wygranych wyborów, premierem zostanie Beata Szydło. Teraz ma wsiąść, wzorem Andrzeja Dudy, w swój „Szydłobus” i ciężko pracując, objechać cały kraj. Zresztą prezydent-elekt przekazał symbolicznie wynajmowany wcześniej przez siebie autobus Beacie Szydło.

Platforma tym razem nie zaspęta. Na konwencję PiS odpowiedziała własną konwencją niemal w tym samym momencie. W maszynie partii rządzącej coś się jednak zacięło. Na spotkanie wydano podobne pieniądze, ale wypadło jakoś siemięźnie, zabrakło autentycznego entuzjazmu, a sam przekaz premier Kopacz okazał się mocno niespójny. Z jednej strony były próby wywoływania do tablicy i straszenia Jarosławem Kaczyńskim i Antonim Macierewiczem, z drugiej jakieś enigmatyczne zapewnienia o nowym programie, słuchaniu ludzi i przeprosiny za błędy i wypaczenia.

W przypadku partii rządzącej od 8 lat, tworzenie nowego programu (wyznaczono dziesięciu kierowników zespołów programowych) na 3 miesiące przed wyborami jest dość absurdalne. Straszenie „okropnym Kaczyńskim” też jest mocno „passe” i

zostało wykpięne choćby też, że autor przemówień Kopacz, czyli były spin-doktor PiS „Misiek” Kamiński najwyraźniej... tęskni za swoim poprzednim prezesem.

Mało przekonujący jest też zarzut o sterowaniu prezydentem i przyszłym premierem przez Kaczyńskiego „z tylnego siedzenia”. Beata Szydło rozprawiła się z nim w stylu Jamesa Bonda, oświadczając z trybuny konwencji – „Nazywam się Szydło, Beata Szydło” i dodając – „mam swoje zdanie i opinie.” *ciąg dalszy na str. 9*

ZAPRENUMERUJ „Głos Katolicki”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____ ☐ Rok (56,60 €) ☐ Pół roku (30,30 €) ☐ Miesiąc (5 €)

Adres: _____ ☐ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) ☐ PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____ ☐ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

LITURGIA SŁOWA

XIV Niedziela zwykła Rok B

PIERWSZE CZYTANIE

Ez 2,2-5

Czytanie z Księgi proroka Ezechiela

Wstąpił we mnie duch i postawił mnie na nogi; potem słuchałem Tego, który do mnie mówił. Powiedział mi: „Synu człowieczy, posyłam cię do synów Izraela, do ludu buntowników, którzy Mi się sprzeciwiali. Oni i przodkowie ich występowali przeciwko Mnie aż do dnia dzisiejszego. To ludzie o bezczelnych twarzach i zatwardziałyach sercach; posyłam cię do nich, abys im powiedział: «Tak mówi Pan Bóg». A oni czy usłuchają, czy nie, są, bowiem ludem opornym, przecież będą wiedzieli, że prorok jest wśród nich”.

PSALM RESPONSORYJNY

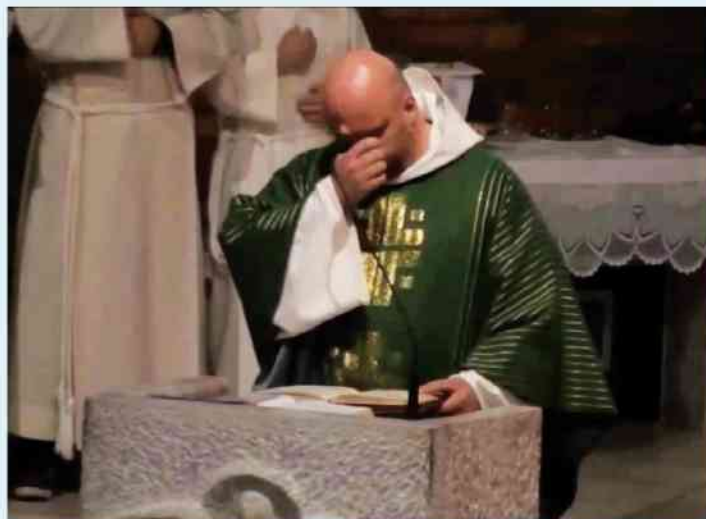
Refren: Do Ciebie, Boże, wznoszę moje oczy.

DRUGIE CZYTANIE

2 Kor 12,7-10

Czytanie z Drugiego Listu św. Pawła Apostoła do Koryntian

Bracia; Aby nie wynosił mnie zbyt wielki ogrom objawień, dany mi został oścień dla ciała, wystannik szatana, aby mnie policzkował. Dlatego trzykrotnie prosiłem Pana, aby odszedł ode mnie, lecz Pan mi powiedział: „Wystarczy ci mojej łaski. Moc, bowiem w słabości się doskonali”. Najchętniej, więc będę się chępił z moich słabości, aby zamieszkała we mnie moc Chrystusa. Dlatego mam upodobanie w moich słabościach, w obelgach, w niedostatkach, w prześladowaniach, w uciskach z powodu Chrystusa. Albowiem ilekroć niedomagam, tylekroć jestem mocny.

EWANGELIA

Mk 6,1-6

Słowa Ewangelii wg św. Marka

Jezus przyszedł do swego rodzinnego miasta. A towarzyszyli Mu Jego uczniowie. Gdy nadszedł szabat, zaczął nauczać w synagodze. A wielu, przysłuchując się, pytało ze zdziwieniem: „Skąd On to ma? I co za mądrość, która Mu jest dana? I takie cuda dzieją się przez Jego ręce. Czy nie jest to cieśla, syn Maryi, a brat Jakuba, Józefa, Judy i Szymona? Czyż nie żyją tu u nas także Jego siostry?” I powątpiewali o Nim. A Jezus mówił im: „Tylko w swojej ojczyźnie, wśród swoich krewnych i w swoim domu może być prorok tak lekceważony”. I nie mógł tam zdziałać żadnego cudu, jedynie na kilku chorych położył ręce i uzdrowił ich. Dziwił się też ich niedowiarstwu. Potem obchodził okoliczne wsie i nauczał. □

LITURGIA SŁOWA

XV Niedziela zwykła Rok B

PIERWSZE CZYTANIE

Am 7,12-15

Czytanie z Księgi proroka Amosa

Amazjasz, kapłan w Betel, rzekł do Amosa: „«Widzący», idź, uciekaj sobie do ziemi Judy. I tam jedz chleb, i tam prorokuj. A w Betel więcej nie prorokuj, bo jest ono królewską świątynią i królewską budowlą”. I odpowiedział Amos Amazjaszowi: „Nie jestem ja prorokiem ani nie jestem uczniem proroków, gdyż jestem pasterzem i tym, który nacina sykomory. Od trzody, bowiem wziął mnie Pan i Pan rzekł do mnie: «Idź, prorokuj do narodu mego, izraelskiego»”.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Okaż swą łaskę i daj nam zbawienie.

DRUGIE CZYTANIE

Ef 1,3-10

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Efezjan

Niech będzie błogostawiony Bóg i Ojciec naszego Pana Jezusa Chrystusa, który napętnił nas wszelkim błogostawieństwem duchowym na wyżynach niebieskich w Chrystusie. W Nim, bowiem wybrał nas przed założeniem świata, abyśmy byli święci i nieskalani przed Jego obliczem. Z miłości przeznaczył nas dla siebie, jako przybranych synów przez Jezusa Chrystusa, według postanowienia swej woli, ku chwale majestatu swej łaski, którą obdarzył nas w Umiłowanym. W Nim mamy odkupienie przez Jego krew, odpuszczenie występków według bogactwa Jego łaski. Szczodrze ją na nas wylał w postaci wszelkiej mądrości i zrozumienia, przez to, że nam oznajmił tajemnicę swej woli według swego postanowienia, które przedtem w Nim powziął dla dokonania pełni czasów, aby wszystko na nowo zjednoczyć w Chrystusie, jako Głowie: to, co w niebiosach, i to, co na ziemi.

EWANGELIA

Mk 6,7-13

Słowa Ewangelii wg św. Marka

Jezus przywołał do siebie Dwunastu i zaczął rozsyłać ich po dwóch. Dał im też władzę nad duchami nieczystymi. I przykazał im, żeby nic z sobą nie brali na drogę prócz łaski: ani chleba, ani torby, ani pieniędzy w trzosie. „Ale idźcie obuci w sandały i nie wdziewajcie dwóch sukien”. I mówił do nich: „Gdy, do jakiego domu wejdziecie, zostańcie tam, aż stamtąd wyjdziecie. Jeśli, w jakim miejscu was nie przyjmą i nie będą was słuchać, wychodząc stamtąd strząśnijcie proch z nóg waszych na świadectwo dla nich”. Oni, więc wyszli i wzywali do nawrócenia. Wyrzucali też wiele złych duchów oraz wielu chorych namaszczeni olejem i uzdrawiali. □

Encyklika o wspólnym domu

ks. Tomasz Jaklewicz

Papież Franciszek nie na darmo obrał Biedaczynę z Asyżu za patrona sw. jego ponijfikat. Konsekwentnie stał po stronie ubogich i wzywając świat bogatych, aby dostrzegł ludzką biedę. Teraz zabrał głos w obronie naszej planety.

1. „Laudato Si’, mi Signore”. „Bądź pochwalony, mój Panie”. To pierwsze słowa papieskiego dokumentu, które są cytatem ze słynnej Pieśni Słonecznej św. Franciszka. „W słowach tego pięknego kantyku św. Franciszek przypomina nam, że nasz wspólny dom jest jak siostra, z którą dzielimy nasze życie oraz piękna matka, która otwiera ramiona, aby nas przyjąć” – zaczyna swój tekst papież. Myśl o ziemi jako wspólnym domu pojawia się w podtytułach i powraca jak refren. Kilka refleksji na gorąco po pierwszej lekturze dokumentu liczącą ponad 100 stron.

2. O ekologii pisali już poprzednicy Franciszka. Ale encykliki na ten temat jeszcze nie było. Wejdzie ona do kanonu tekstów społecznego nauczania Kościoła. Sednem jest przypomnienie, że ochrona środowiska jest obowiązkiem moralnym każdego człowieka. Oczywiście odpowiedzialność polityków, osób wchodzących w kręgi decydujące o prawie, o ekonomii, o umowach międzynarodowych itd. jest o wiele większa.

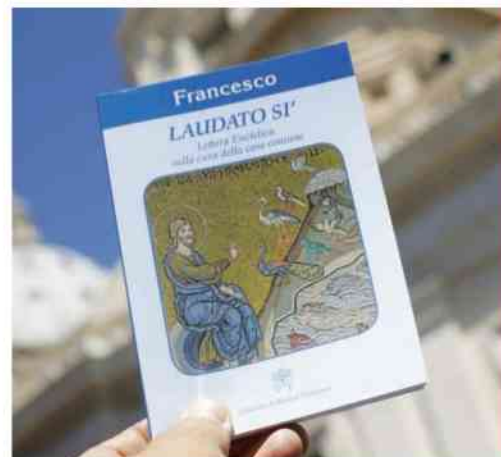
3. Kilka myśli przewija się przez cały tekst. Papież apeluje, aby świat usłyszał zarówno krzyk „zranionej” ziemi jak i wołanie biednych. Między biedą a kruchością ziemi istnieje łączność. Niszczenie środowiska uderza zawsze najbardziej w najbiedniejszych.

4. Papież zwraca uwagę, że kwestii ekologicznej nie da się dziś rozwiązać na poziomie małych społeczności czy państw. Świat jest zespołem naczyni połączonych potrzebne są całościowe rozwiązania, które mają być wypracowane w solidnym, uczciwym dialogu polityków, uczonych, ekonomistów, władz, organizacji ekologicznych oraz religii. Papież wierzy, że taki dialog jest możliwy. Może wydawać się to nieco wiarą nieco naiwną. Ale takie prorockie wezwanie jest z pewno-

ścią potrzebne. Pytanie, kto ma taki dialog inicjować. Czy skłócony świat, targany w różne strony sprzecznymi interesami różnych grup interesu, jest w stanie się dogadać?

5. Jeden rozdział z sześciu poświęcony jest „Ewangelii stworzenia”. W nim naszkicowana została teologia stworzenia. Papież zwraca uwagę, że pojęcie „stworzenia” jest szersze niż „natura”. Kryje ono w sobie myśl o tym, że świat jest darem Boga pochodzącym z Jego miłości. Świat, rośliny, zwierzęta są jakimś odbiciem miłości Boga. Stworzenie jest więc darem, z którego człowiek ma prawo korzystać, ale nie wolno mu go niszczyć. Ma go uprawiać jak ogród. Pojęcie „natury” zakłada rzeczywistość, która może być badana, poznawana i kontrolowana. Papież zwraca uwagę, że czasem więcej troski poświęca się ratowaniu niektórych gatunków zwierząt niż niektórym grupom ludzi uznanych za niechcianych. Prawdziwa troska o ziemię musi się zawsze łączyć z troską o człowieka, a zwłaszcza najuboższych, wykluczonych, bezbronnych. Dlatego, jak pisze papież: „przekonanie o konieczności ochrony natury jest czymś niezgodnym z usprawiedliwieniem aborcji. Jak możemy uczciwie uczuć o ważności troski o bezbronne istoty, jakkolwiek kłopotliwe czy niewygodne by nie były, jeśli rezygnujemy z ochrony ludzkiego zarodka, nawet jeśli jego obecność jest dla nas niewygodna i powoduje trudności?”

6. Najciekawszy, może wręcz najważniejszy, wydaje mi się rozdział poświęcony przyczynie ekologicznego kryzysu. Winę za to, zdaniem papieża, ponosi ostatecznie fałszywa antropologia, która prowadzi do postaw promujących konsumpcyjne nastawienie do życia i w konsekwencji niszczenie zasobów naturalnych bez troski o kolejne pokolenia. Człowiek uznał, że to, co technicznie możliwe, jest też moralnie dopuszczalne. Naiwna wiara w naukę, w

technikę, w postęp, w samoregulujący się wolny rynek, oczekiwanie natychmiastowej satysfakcji, tempo życia wielkich miast... To wszystko elementy odpowiedzialne pośrednio za niszczenie środowiska. „Nie będzie odnowy naszej relacji z naturą, jeśli nie odnowimy człowieka jako takiego” – podkreśla Franciszek. „Nie ma ekologii bez właściwej antropologii”. Jeśli człowiek jest uważany za jedną z wielu żywych istot, produkt przypadku i jakiejś fizycznej konieczności, to znika podstawa do odpowiedzialności. Błąd w antropologii, czyli zredukowanie człowieka tylko do świata przyrody, prowadzi do „biocentryzmu”, który nie tylko nie rozwiąże żadnych problemów, ale powoduje kolejne. Nie można oczekiwać, żeby człowiek postępował moralnie (także wobec przyrody), jeśli się nie akcentuje wyjątkowej pozycji człowieka w świecie – podkreśla papież. Pytanie, czy można tę wyjątkowość człowieka widzieć bez odniesienia do Boga. To już moje pytanie. Tego pytania papież tak ostro nie stawia. Zaprasza jedynie niewierzących do dialogu z religią w kwestiach ekologii, a chrześcijan do „ekologicznego nawrócenia”, czyli bardziej serdecznej, odpowiedzialnej, troskliwej relacji do stworzenia. □

WASZYNGTON | Amerykański kard. Donald Wuerl uważa, że krytyka najnowszej encykliki „Laudato si’” może być dopuszczalna. Odnosił się w ten sposób do słów kandydata na prezydenta Jeba Busha. Bush powiedział, że swojej polityki gospodarczej nie uzależnia od biskupów, kardynałów ani od papieża. Kard. Wuerl wyjaśnił, że stanowisko wyrażone przez Jeba Busha jest stanowiskiem „uprawnionym”. „Chciałbym mieć nadzieję, że żaden polityk nie otrzymuje dyrektyw politycznych ze swojej wspólnoty religijnej” – stwierdził purpurat. Encyklikę tagodnie skrytykował też inny republikański kandydat na prezydenta, Rick Santorum, katolik zaangażowany w ruch obrońców życia. Uznał, że są „na świecie bardziej palące problemy” niż ocieplenie klimatu, a sprawa ta jest raczej rzeczą polityków, nie papieża.

ŁÓWICZ | 160 rodzin – w sumie tysiąc osób – III Ogólnopolski Zjazd Dużych Rodzin odbył się w Łowiczu. Największa rodzina liczyła 14. dzieci. Organizatorem był Związek Dużych Rodzin 3+. Celem zjazdu jest podkreślenie obecności dużych rodzin w prze-

strzeni publicznej i medialnej. Chodzi również o zmienianie stereotypowego, fałszywego obrazu dużej rodziny. W tym roku debatowano o bonie opiekuńczo-wychowawczym, który miałby stanowić dofinansowanie dla rodziców dzieci w wieku 1-3 lat, niezależnie od dochodów i dając rodzicom prawo do tego, jak te pieniądze wykorzystają. „Staramy się, żeby to rodzice mogli zdecydować, czy dofinansowanie z ich gminy idzie na żłobek i przedszkole, do których chodzi ich dziecko, czy do domu, w którym się nim opiekują” – mówił jeden z uczestników Zjazdu Szymon Wytykowski, architekt, tato siedmiorga dzieci w wieku od 4 do 17 lat.

NEVIGES | 20-21 czerwca br. odbyły się coroczne uroczystości w niemieckim sanktuarium maryjnym w Neviges. Polaków i czcicieli Matki Najświętszej do „westfalskiej Częstochowy” zaprosili księża Chrystusowcy. Uroczystościom przewodniczył bp Aleksander Kaszkiewicz z Białorusi, który przybył, aby umocnić Polaków mieszkających w Niemczech w wierze i dodać otuchy w znośnym trudzie codziennych obowiązków życia emigracyjnego. □

Dlaczego mieszkania w Polsce są drogie?

Wojciech Turek

Od dłuższego czasu zastanawiałem się, dlaczego mieszkania w dzisiejszej Polsce – po upływie 10 lat członkostwa w Unii Europejskiej – są nienaturalnie drogie.

Jak wyliczył Piotr Biedrzycki na portalu strefainwestorow.pl, w Polsce przeciętna rodzina za mieszkanie w centrum jednego z największych miast musi zapłacić więcej niż przeciętna rodzina na Zachodzie za mieszkanie w centrum Dublina, Brukseli, Frankfurtu czy Antwerpii. Mieszkania w Polsce są droższe – licząc w euro – niż w Niemczech wschodnich, a nawet na prowincji w drogiej Szwecji, a apartamenty nad Bałtykiem są znacznie droższe niż takowe nad Morzem Czarnym w Bułgarii i z pewnością nie są tańsze od apartamentów w Hiszpanii. Jak to możliwe, że mieszkania budowane na polskiej ziemi przez nasze firmy, płacące robotnikom stawki znacznie niższe niż w krajach zachodnich, z materiałów, których ceny w hurtowniach są niższe niż na Zachodzie: w ostatecznym rozrachunku kosztują więcej niż w innych krajach? Czyżby Polacy nie potrafili budować domów? Ależ potrafią i to doskonale, o czym świadczy rozkwit polskich firm budowlanych w krajach zachodniej Europy.

Sytuacja rzeczywiście wygląda groteskowo. Ludzie z Polski masowo wyjeżdżają i rodzi się coraz mniej dzieci, więc krajowe potrzeby mieszkaniowe maleją, zamiast wzrastać. A ceny, wprawdzie od kilku lat nie rosną, ale również nie spadają i utrzymują się na wygórowanym poziomie. Gwoli ścisłości, w związku ze wzrostem wysokości zarobków, relatywnie nieznacznie tanieją, ale to nie zmienia faktu, że wciąż są drogie. Zbyt drogie. Pytałem zaprzyjaźnionych budowlańców, ale nie potrafili wytłumaczyć dlaczego tak się dzieje, albo też może nie chcieli zdradzać tajników swego zawodu. Musiałem więc sam rozwiąć tę zagadkę. Chętnie podzielę się jej rozwiązaniem.

Przed wszystkim, należy przyjąć do wiadomości, że na rynku mieszkaniowym w Polsce nie istnieje coś takiego jak wolny rynek. Nie jest tak, że ten, kto buduje najlepiej i najtaniej, osiąga sukces i wypiera z rynku konkurencję. Rynek jest zdominowany przez kilku wielkich deweloperów, którzy wykupili atrakcyjne grunty w wielkich miastach. Wieść gminna niesie,

że cieszą się oni duużę sympatią prezydentów wielkich miast polskich. Również władze państwowe ich hotubią. Na przykład ograniczając program „Rodzina na swoim” do rynku pierwotnego: czyli pomagając deweloperom sprzedawać już wybudowane nowe mieszkania. Więc, skoro nie istnieje wolny rynek, to nie może zadziałać ani zasada wyrównywania się cen, ani zasada spadku cen w związku ze spadkiem popytu. Natomiast jeśli nowe mieszkania w wielkich miastach pozostają drogie, to nie może spadać ich cena na prowincji. Oto rozwiązanie zagadki.

No dobrze, ale dlaczego ludzie kupują mieszkania, pomimo że są tak drogie? Mogliby wymusić na deweloperach obniżkę cen. Przecież przed 2004 rokiem mieszkania w Polsce były znacznie tańsze. Więc co się zmieniło? To prawda, ale w tamtym okresie w Polsce była wysoka inflacja, wskutek czego nie opłacało się zaciągać kredytu na zakup mieszkania. Ludzie, którzy nie posiadali gotówki, nie mogli sobie pozwolić na własny ką. Cena mieszkań poszybowała wwyż od

Z KRAJU

- Prezydent Komorowski składał wizytę w Bratysławie. Prezydent Słowacji Kiska podziękował mu za „osobisty wkład” dla rozwoju relacji polsko-słowackich. Komorowski wziął udział w posiedzeniu Grupy Wyszehradzkiej.
- O zacieśnieniu współpracy dyskutowano w Pekinie na pierwszym posiedzeniu polsko-chińskiego komitetu międzyrządowego, któremu przewodniczyli szefowie MSZ Schetyna i Wang Yi. Na ręce Schetyny złożono także zaproszenie dla prezydenta elekta Andrzeja Dudy do odwiedzenia Chin.
- Dwie główne polskie partie odbywały swoje konwencje. W PiS Jarosław Kaczyński ogłosił Beatę Szydło kandydatem na premiera RP. W PO Ewa Kopacz przedstawiła kierowników zespołów, które mają ustalić... program partii. Wojnę na konwencji jednoznacznie wygrało PiS. W tym samym dniu obradowali także ludowcy. W PSL nie powiodła się próba obalenia Piechocińskiego, który pozostaje na fotelu szefa PSL.
- „Spotkajmy się w drodze” to hasło reklamy PiS i objazdu kraju autobusem przez wyznaczoną przez partię kandydatkę na premiera Beatę Szydło. Komentatorzy zwracają uwagę na to, że start kampanii parlamentarnej PiS przypomina tego typu kampanie amerykańskie.
- Ocenie zagrożeń bezpieczeństwa europejskiego wynikającego z sytuacji w regionie i przyszłorocznemu szczytowi NATO w Warszawie była poświęcona rozmowa prezydenta elekta Dudy z szefem NATO Stoltenbergiem.
- W Belwedrze odbyło się spotkanie urzędującego prezydenta Komorowskiego i jego żony Anny z prezydentem elektem Dudą i jego małżonką Agatą.

- Prezydenckie BBN poinformowało, że gen. Tomaszyszki będzie przewidziany do mianowania na stanowisko Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych w czasie wojny. Tomaszyszki jest obecnie Dowódcą Operacyjnym Rodzajów Sił Zbrojnych.
- Prezydent Komorowski zdecydował o podpisaniu postanowienia o zarządzeniu referendum w sprawie JOW-ów, finansowania partii i zasady dotyczącej prawa podatkowego. Polacy wypowiedzą się w tych kwestiach 6 września.
- Po awanturze, jaką wywołały słowa nowego ministra zdrowia Zembali o zwalnianiu za strajk, zapewne w ramach ekspiacji, resort zapowiedział od września podwyżki dla pielęgniarek i położnych w całym kraju.
- Sondaże. Wg IBRIS Prawo i Sprawiedliwość mogło liczyć na 28% głosów. Druga – PO na 26%, a z 12% poparciem na trzeciej pozycji znalazła się partia, którą stworzyć ma Kukiz. Wg CBOS głosowanie na PiS wraz z koalicyjnymi partiami zadeklarowało 31% badanych, na PO chce oddać głos 25% badanych, a na ruch Kukiza – 19%. Najciekawszy jest sondaż TNS, który twierdzi, że najwięcej głosów zdobyłoby PiS (wspólnie z Solidarną Polską i Polską Razem) – 34%, drugie miejsce zajęłaby PO – 20%, a do Sejmu weszłaby jeszcze tylko formacja Kukiza, która uzyskuje 17%.
- PO zgłosiła kandydaturę wiceprezesa Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka Bodnara na nowego Rzecznika Praw Obywatelskich.
- Resort edukacji chciał umożliwić podsłuchiwanie uczniów i nauczycieli. Chodzi o projekt rządu pod nazwą „Bezpieczna”. Po ostrej krytyce resort wycofał się z kontrowersyjnego pomysłu.

- W obecności prezydenta Komorowskiego otwarta została w Łazienkach Królewskich Galeria Rzeźby w Starej Oranżerii.
- Po wyroku za stan wojenny kombatancki domagają się, by pozbawić Kiszczaka stopnia generała.
- Z ustaleń śledztwa ws. tzw. afery podsłuchowej wynika, że nagranych zostało ponad 100 spotkań, w których uczestniczyło około 90 osób.
- Niemcy wysyłają nad Polskę samoloty bezzałogowe. Nie chodzi jednak o współpracę w ramach NATO, ale o... propagowanie aborcji. Wystąny z Frankfurtu dron ma przewieźć pigułki poronne. Może by jednak zestrzelić... W 1939 rzucono bomby, teraz eliminację Polaków mają spowodować naloty z pigułkami.
- Przywrócenia zburzonego przez Niemców pomnika Chrystusa na Placu Mickiewicza domagała się grupa mieszkańców Poznania. Gotowy pomnik nie został ustawiony na palcu ze względu na sprzeciw miejskich władz.
- Wg TNS OBOP ponad połowa Polaków (56%) zna przynajmniej jeden język obcy. Najczęściej posługujemy się językiem angielskim, na drugim miejscu jest rosyjski, a trzecim niemiecki.
- Aktor Olbrychski został zatrzymany przez drogówkę w Podkowie Leśnej. Podczas rutynowej kontroli wykryto u niego niemal promil alkoholu.
- W tym roku na zagraniczne wakacje Polacy najczęściej wybierają Grecję. Na drugie miejsce spadła Chorwacja, a Włochy i Hiszpania znalazły na trzecim miejscu. Francja jest na 8 pozycji.
- Atak hakerski zakłócił teleinformatyczne systemy LOT. Odwołano kilkanaście lotów, a sprawą zajęło się Rządowe Centrum Bezpieczeństwa i ABW. □

momentu, gdy zwiększyła się dostępność kredytów: spadła inflacja, złagodzone warunki przyznawania kredytów, pojawiła się opcja zaciągania kredytów we frankach szwajcarskich, która wydawała się doskonałym sposobem na dodatkowe oszczędności. Gdy w 2008 roku wybuchł kryzys, ceny mieszkań powinny były drastycznie spaść, ale w Polsce tak się nie stało, ponieważ kredyty we frankach ustąpiły miejsca masowo zaciąganym kredytom złotówkowym. Państwo wspierało kupujących mieszkania dodatkowymi programami typu „Rodzina na swoim”. Znalazły się w budżecie miliardy złotych, wydawane oficjalnie w celu wsparcia młodych i niezamożnych nabywców mieszkań, a w rzeczywistości przeznaczone jako bezzwrotna dotacja dla wielkich deweloperów. Utrzymujące się nadal rekordowo niskie stopy procentowe, sprzyjają zaciąganiu kredytów, a przynajmniej spłaceniu tych już zaciągniętych. Wprawdzie pewne obostrzenia warunków przyznawania nowych kredytów działają schładzająco, ale z drugiej strony wysoka cena mieszkań powoduje, że nie jest opłacalny ich najem, więc ludzie wciąż zaciągają kredyty i kupują kolejne nowe mieszkania. Brak symptomów, by sytuacja miała ulec zmianie. Z każdym rokiem mieszkania stają

się coraz dostępnejsze, ponieważ rosną zarobki, ale nie są to zmiany znaczące. Jeśli w Polsce znowu pojawi się inflacja, to wzrost oprocentowania kredytów podziata zniechęcająco na potencjalnych nabywców nowych mieszkań i być może spowoduje wzrost niespłacanych kredytów, czyli ceny mieszkań chwilowo spadną. Na razie jednak zamiast inflacji mamy deflację.

Prawdziwą, trwałą rewolucję mogłaby przynieść dopiero skoordynowana zmiana polityki państwa oraz władz samorządowych wielkich miast. Gdyby ruszył program budowy mieszkań czynszowych, na rynku pojawiłaby się oferta tańszych mieszkań a także alternatywa w stosunku do kupna mieszkania na kredyt. Gdyby wódatarze miast budowali mieszkania po kosztach, ich cena nie przekraczałaby 4 tys. złotych za metr. Remontowane mieszkania komunalne byłyby nawet tańsze. Ewentualny wynajem niesprzedanych mieszkań przynosiłby wpływ do budżetu miasta, a przynajmniej pokrywał koszty stałe. Ewentualne wsparcie ze strony państwa pozwoliłoby na obniżenie wysokości czynszów w mieszkalnictwie komunalnym. To z kolei spowodowałoby obniżenie kosztów wynajmu mieszkań na rynku wtórnym. Reasumując, uruchomiony zostałby mechanizm obniżki cen

zakupu mieszkań a także obniżki cen ich najmu. Ceny mieszkań w Polsce spadłyby i osiągnęły normalny poziom. Wzrosłaby mobilność społeczna, a to sprzyja wzrostowi gospodarczemu.

Zwykłym ludziom w Polsce żyłoby się lepiej. □

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Remis w wyborach w Danii. 87 mandatów przypadło rządzącej centrolewicy, a 88 – opozycyjnej centroprawicy.
- B. wysokiej rangi urzędnik rosyjskiego MON stwierdził, że Moskwa już rozmieściła w obwodzie kaliningradzkim pociski balistyczne Iskander.
- Wg rosyjskiego MSZ przedłużenie przez UE sankcji gospodarczych wobec Krymu to „próba niemającego perspektyw szantażu politycznego oraz karania mieszkańców półwyspu”. Sankcje przedłużono do 23 czerwca 2016 r. Sankcje na samą Rosję utrzymano do stycznia 2016.
- Z powodu napięć w relacjach z Rosją, NATO po raz pierwszy od lat chce przeanalizować strategię nuklearną Moskwę.
- Senator McCain oświadczył podczas wizyty na Ukrainie, że jest czymś haniebnym, iż europejscy sojusznicy USA nie uczynili więcej, by pomóc siłom ukraińskim w ich dążeniu do pokonania wspieranych przez Rosję separatystów.
- Premierzy państw Grupy Wyszehradzkiej wypowiedzieli się w Bratysławie przeciwko propozycji Komisji Europejskiej dotyczącej rozmieszczenia w krajach unijnych 40 tys. imigrantów.
- Słowacka policja zatrzymała 60 osób, które brały udział w antyimigracyjnym marszu w Bratysławie.
- Węgierski rząd zdecydował o zamknięciu granicy z Serbią ze względu na napływ nielegalnych imigrantów i o rozpoczęciu budowy czterometrowego ogrodzenia wzdłuż 175-kilometrowej granicy.
- Spotkanie ministrów finansów państw strefy euro zakończyło się bez porozumienia ws. pomocy dla Grecji. Szef RE Tusk zwołał w tej sprawie dodatkowo szczyt przywódców państw strefy euro.

- Po spotkaniu z prezydentem Rosji Putinem grecki premier Cipras powiedział, że Grecja ma „inne alternatywy niż UE”.
- Były premier Kosowa Haradinaj został zatrzymany przez policję Słowenii na lotnisku w Lublanie na podstawie wydanego w 2006 r. przez Serbię międzynarodowego nakazu aresztowania. Haradinaj wracał do kraju po wizycie oficjalnej w Berlinie.
- Premier Izraela Netanjahu oznajmił na posiedzeniu rządu tuż przed wizytą szefa francuskiej dyplomacji, że jego kraj „z całą mocą” odrzuca wszelkie próby narzucenia „międzynarodowego dyktatu” w kwestii pokoju z Palestyńczykami.
- Armia iracka kończy przygotowania do podjęcia przy wsparciu oddziałów miejscowej milicji próby wyzwolenia Mosulu.
- Różnica w poziomie rozwoju Niemiec i Francji rośnie z roku na rok, co może zachwiać równowagę w UE. Najnowsze dane Eurostatu mówią, że dochód na mieszkańca Francji przy uwzględnieniu realnej siły nabywczej był w ub. r. niewiele wyższy niż średnia Unii (107%). Ten sam wskaźnik dla Niemiec wynosi 124%.
- Katolicki Kościół Rozmnożenia Chleba i Ryb w Tabgha nad Jeziorem Tyberiadzkim został poważnie uszkodzony przez pożar, który prawdopodobnie został celowo wywołany przez żydowskich ekstremistów.
- Setki tysięcy osób manifestowały w Rzymie w obronie tradycyjnej rodziny i przeciwko ideologii gender.
- Patriarcha moskiewski i całej Rusi Cyryl wręczył prezydentowi Białorusi Łukaszence order świętego

prawosławnego Serafina Sarowskiego i podziękował mu za organizowanie rozmów w sprawie konfliktu na Ukrainie.

- 60% Rosjan uważa, że rozpad ZSRR był niekorzystny dla ich kraju. Jedynie 17% jest przeciwnego zdania. Za ZSRR tęsknią przede wszystkim najstarsi Rosjanie – w grupie ankietowanych powyżej 50 roku życia aż 85% osób żałuje, że doszło do rozpadu ZSRR. Wśród najmłodszych odsetek ten wynosi 44%.
- Państwa strefy Schengen wprowadziły Wizowy System Informacyjny (VIS) w krajach Partnerstwa Wschodniego. To oznacza, że do konsulatu trzeba przyjść osobiście i złożyć odcisk palca...
- W belgijskim Waterloo upamiętniono 200. rocznicę bitwy, która przypieczętowała upadek Napoleona Bonaparte. W rekonstrukcji bitwy wzięło udział 5 tys. osób, w tym, po „stronie francuskiej”, także grupy rekonstrukcyjne z Polski.
- Rosyjski klub motocyklowy „Nocne Wilki” złożył w sądzie w Warszawie skargę na polską Straż Graniczną, za niewpuszczenie w kwietniu uczestników zorganizowanego przez klub rajdu upamiętniającego 70. rocznicę zwycięstwa nad hitlerowskimi Niemcami.
- Liczba osób zmuszonych do opuszczenia swych domów w wyniku konfliktów na świecie osiągnęła w 2014 r. rekordowy poziom – 60 milionów osób.
- O status uchodźcy stara się w Polsce 3,5 tys. osób. Najwięcej Czechenów, Ukraińców i Gruzinów.
- Obrazy Hitlera zostały sprzedane na aukcji w Norymberdze za 391 tys. euro. Najwyższą cenę – 100 tys. € – uzyskała akwarela przedstawiająca zamek Neuschwanstein w Bawarii. □

fot. T. Różycki

Między chmury...

Salon Le Bourget pod Paryżem jest jak magnes. Okazało się, że wielbicieli lotnictwa, pa. jonatów dwóch skrzydeł jest mnóstwo wśród ludzi na co dzień zająających się czymś zupełnie innym niż samoloty i śmigłowce.

Marek Brzeziński

W tym roku 70 maszyn – od maleńkich awionetek, po ogromne A380 w barwach katarskich linii lotniczych rozsiadły się na płycie lotniska – historycznego lotniska, bo nie dość, że było ono dla Paryża pierwszym cywilnym, a przed drugą wojną światową, po Berlinie, było największym w Europie, to jeszcze przeżywało tutaj tak wspaniałe chwile jak lądowanie Charlesa Lindbergha – pierwszego człowieka, któremu udało się przelecieć nad Atlantykiem.

Salon Lotniczy Le Bourget jest najstarszą tego typu imprezą na świecie, tyle tylko, że najpierw odbywał się w... Grand Palais, a dopiero po latach przenióst się

tutaj. Najwięcej emocji wywołują pokazy. Maleńkie ważki dwuosobowych samolocików i ogromne cielsko czterosilnikowego Airbusa przewalają się nad głowami zapatrzonych w błękit nieba widzów. A tam śmigają w korkociągach i wywijają „beczki” Jetty, a uszy tnie ponaddwukową piłą Rafale – duma francuskiego przemysłu lotniczego. Charakterystyczna sylwetka, zwinność dzikiej pantery. Ten samolot przez lata „nie dawał” się sprzedać, aż w końcu „coś” drgnęło. Ku radości francuskich producentów i władz w Paryżu, wreszcie za grube miliony, w ciągu krótkiego czasu, zgłosili się chętni.

W tym roku w Le Bourget nie uczestniczą w pokazach Amerykanie i Rosjanie. Owszem są obecni w halach wystawowych, gdzie podpisuje się kontrakty, ale nie ma ich w powietrzu. To czego wcześniej nie zrobiły liczne katastrofy rosyjskich maszyn (Suchoj, czy „skopiowany” z Concorde’a TU 144), które nie zniechęciły Moskwy do udziału w pokazach, tego dokonała interwencja Kremla na Ukrainie. Atmosfera wokół Rosji jest zła, toteż woląta ona nie przeżyć muskułów i nie pokazywać swojej siły pod paryskim niebem. Z kolei Amerykanie nie uczestniczą w akrobacjach z powodu... pieniędzy. Ich budżet jest mocno rozdęty udziałem w rozprawie z terrorystami w Iraku i w Syrii. Muszą zatem skrupulatnie liczyć każdego dolara.

Wielkim powodzeniem cieszyły się codzienne pokazy z udziałem sparaliżowanej mistrzyni powietrznej woltjerki. Dziew-

Komunikat Rady KEP ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek

Bp Krzysztof Zadarko

Chrześcijański obowiązek pomocy uchodźcom

Rada KEP ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek podczas swoich obrad 16 czerwca br. w Turnie k. Radomia zajmowała się m.in. tematem „Wyrażenie nasilającego się zjawiska migracji i problemu uchodźców w Polsce i na świecie”.

Obchodzony na całym świecie Dzień Uchodźcy był okazją do zwrócenia uwagi na los ludzi, którzy zostali zmuszeni do ucieczki lub wyjazdu z kraju swojego pochodzenia z powodu wojny, dla ratowania życia, uniknięcia prześladowania lub złych warunków ekonomicznych. Światowe organizacje zajmujące się organizowaniem pomocą migrantom szacują, że na świecie jest obecnie ponad 50 mln nie z własnej woli szukających ratunku poza domem.

Coraz bardziej niepokoi fakt, że ok. 2 mln. Polaków zdecydowało się w ostatnim czasie na szukanie lepszych warunków życia poza granicami Ojczyzny. Decyzja na życie emigranta i postawa społeczeństwa (narodów, państw) przyjmujących obcokrajowców tworzą nowe wyzwania współczesnego świata i ogromne problemy. Wobec niechęci do obcokrajowców, m.in. niekiedy wobec Polaków na emigracji i na tle wyjątkowo bolesnych obrazów z uchodźcami z Afryki proszących o pomoc u granic Europy – wyraźniej słychać i rozumie się słowa Chrystusa o błogosławionych, bo „byłem przybyszem a przyjęliście Mnie”. Ale i jakże realnie, pełne grozy brzmią następne: „Idźcie precz ode Mnie, przekleci (...), bo byłem przybyszem, a nie przyjęliście Mnie” (Mt 25).

W tej sytuacji mocniej musi być słyszana nasza modlitwa o pokój

i na świecie i szacunek dla godności każdego człowieka. Pilna staje się modlitwa za naszych Rodaków na obczyźnie i wysiłek budowania z nimi silniejszych więzi. Na rozwiązanie czeka sprawa repatriacji Polaków i obywateli polskiego pochodzenia ze Wschodu. Dobitniej musi wybrzmieć apel o gotowość do dialogu z innymi kulturami migrantów, ich wyznawaną religią, o otwartość dla wszystkich, gdy szukają w naszym kraju pomocy, schronienia i pracy. W bardzo szybkim tempie rośnie u nas liczba migrantów ze Wschodu Europy, przede wszystkim z Ukrainy z powodu wojny na jej wschodnich terenach. Oby znaleźli w nas przyjaznych sąsiadów. Należy też przypomnieć, że ludzka sprawiedliwość i chrześcijańska gościnność stoją w sprzeczności z traktowaniem przybyszów jedynie jako taniej siły roboczej, podejmowanej w fatalnych warunkach mieszkania, pracy i wynagrodzenia.

Potrzebą chwili staje się w Polsce przyjęcie uchodźców z krajów północnej Afryki i Bliskiego Wschodu (m.in. Syrii, Iraku, Sudanu, Erytrei). Według nauki Kościoła ujętej w dokumencie Papieskiej Rady ds. Spraw Duszpasterstwa Migrantów i Podróżujących oraz Papieskiej Rady Cor Unum z 2013 r.

ciąg dalszy na str. 10

czyzna, mimo poważnego inwalidztwa, zacięła zęby i zrobiła licencję pilota zawodowego. A to co wyczyniała nad Le Bourget wywoływało zachwyty. Hart ducha godny podziwu.

Wielkie zainteresowanie wywołał myśliwiec JF – 17, który Pakistan wyprodukował we współpracy z Chinami. Boeing pokazał model 747-9, który jest przedtuzoną wersją Dreamlinera. Wreszcie pierwsze kroki postawił samolot elektryczny E-Fan, który 10 lipca ma śladem Bleriota wyruszyć tak jak i tamten śmieć w 1909 roku, do rajdu nad Kanatem La Manche.

Nie zabrakło i polskich elementów. Swoją obecność zaznaczyło województwo... podkarpackiego. Rzecznik prasowy Tomasz Leyko z urzędu marszałkowskiego nie miał wątpliwości, że na Salonie „nie mogło zabraknąć tego regionu Polski, ponieważ województwo podkarpackie, jako jedną z tych inteligentnych specjalizacji, ma wpisane lotnictwo i kosmonautykę”. Głównie chodzi o spotkania i rozmowy biznesowe. Leyko przyznał, że tamtejsze władze chcą sprowdzać na Podkarpacie inwestorów związanych z branżą lotniczą. Oczkiem w głowie jest „Lotnicza Dolina”, dokąd przybywają inwestorzy z całego świata. Marek Darecki jest prezesem Doliny. I jest zadowolony z przebiegu spotkań, bo tylko przez kilka pierwszych dni delegacja polska spotkała bardzo wielu potencjalnych klientów i bardzo wiele osób zainteresowanych inwestowaniem w tym regionie Polski. „Mamy dogodne warunki, nowoczesne technologie i wyśmienicie wykwalifikowanych ludzi” – podkreśla prezes Darecki. Przyznaje, że chodzi także o to, aby zobaczyć co robi

konkurencja i jakie są najnowsze trendy w lotnictwie. Okazuje się przy tym, że Polacy mają swój udział w konstrukcji jednej z rewelacji Salonu – kanadyjskiego Bombardiera, który ma być konkurencją dla Airbusów i dla Boeinga. To wielkie wyzwanie. Wielu uważało, że Kanadyjczycy wybrali się z przysłowiową motyka na stołce rzucając rękawicę amerykańskiemu i francuskiemu potentatowi. Uderzyli w najbardziej lukratywny punkt – przeloty na średnich dystansach, takich jak Rzym – Madryt czy Warszawa – Londyn. „Na tym się najwięcej zarabia, a Bombardier jest doskonałym samolotem” – podkreśla Darecki i wyjaśnia, że kanadyjskie samoloty są wyposażone w najnowocześniejsze silniki współprodukowane przez Dolinę Lotniczą. Na tym nie kończą się polskie akcenty na Le Bourget, ale by ich poszukać trzeba za rakieta Ariane, zajrzeć do jednego z wielu hangarów mieszczących Muzeum Lotnictwa. Tam właśnie otwarto wystawę poświęconą zupełnie nieznaną w Francji karcie dziejów polskiego oręża – udziałowi polskich lotników w kampanii w 1940 roku. Otwierający wystawę Ambasador RP w Paryżu, Andrzej Byrt przypominał, że w styczniu 1940 roku generał Sikorski z ówczesnym premierem zawarli porozumienie o utworzeniu polskiej armii. Ambasador podkreśla, że była to historia bez precedensu, aby na terytorium Francji utworzyć armię obcego kraju. Bo przecież Brytyjczycy byli pod swoim dowództwem w ramach Korpusu Ekspedycyjnego, gdy lądowali w tym samym czasie na francuskiej ziemi. Tymczasem Polakom w ciągu 8 tygodni udało się stworzyć armię w sile 85 tysięcy żołnierzy. Ambasador Byrt przypomina, że obecna

armia polska to 100 tysięcy, a francuska – 110 tysięcy żołnierzy. Wyczyn to był zatem niestychany. W północnej Afryce polscy mechanicy stanowili trzon tamtejszego personelu technicznego. Na planszach pokazano samoloty z biało-czerwoną szachownicą śmigające po niebie nad Francją. Uśmiechnięci młodzi ludzie, w skórzanych kurtkach i pilotkach, gotowi umierać we Francji w walce z wrogiem, który okupował Polskę. Autor wystawy, a także pięknie ilustrowanej publikacji wydanej również w po francusku, Bartłomiej Bielcarz, który materiały zbierał przez kilkadziesiąt lat mówi z pewną nutą zadumy, że „w 1939 roku Francuzi nie chcieli ginąć za polski Gdańsk, a przecież ta wojna nie była tylko wojną o Polskę i o Gdańsk, ale po prostu o obronę wolności”. Do dzisiaj w wielu miasteczkach, w których stacjonowali lub walczyli Polacy żywa jest pamięć o żołnierzach znad Wisty, którzy przedarli się tutaj by bić się za Francję ze wspólnym wrogiem. Fakt, że wystawa odbywa się w czasie Salonu Lotniczego, kiedy prze-wija się tutaj wiele osób z całego świata, ma swoją wymowę. To nie było łatwe, ale ponoć „wystarczył jeden telefon z gabinetu życzliwego Polsce ministra obrony Francji Jean-Yvesa Le Driana i wszystko udało się szczęśliwie przeprowadzić”. Dyrektor Muzeum, generał Gerard Vitry podkreśla, że ta wystawa to ważne wydarzenie, o którym Francuzi nie mieli zielonego pojęcia. Dodaje, że to bardzo dobrze, iż wystawę najpierw pokazano w Szkole Lotniczej. Przyszli lotnicy muszą bowiem znać tę kartę historii. „Cała Europa powinna ją obejrzeć” – przekonuje gen. Vitry dodając, że „to co robili Polacy ma wymiar europejski”. □

Kampania ruszyła

Potrąfię być uparta. I nie dam sobą sterować, ale to nie znaczy, że nie będę słuchać ludzi i ekspertów”.

Jej przemówienie było dość autentyczne, mocno osobiste i wypadło znacznie lepiej od odczytywanych a kartki tez premier Kopacz. Jeśli dojdzie do debaty tych pań, do której wzywała szefowa PO, wynik dla PiS może być raczej satysfakcjonujący.

Kim jest Beata Szydło – córka górnika, etnograf, samorządowiec? Na stanowisko premiera rekomendowali ją zarówno prezes Jarosław Kaczyński jak i prezydent-elekt Andrzej Duda. Beata Szydło urodziła się w 1963 r., a karierę zawodową zaczynała od asystowania w dziale Folkloru i Tradycji Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. W 1989 ukończyła studia w Katedrze Etnografii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Przez kolejnych sześć lat była doktorantem na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UJ. Ukończyła także podyplomowe studia dla menedżerów kultury w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie i studia w zakresie zarządzania terytorialnego w krakowskiej Akademii Ekonomicznej. Później były szczeble kariery samorządowej. W 1998 roku została burmistrzem gminy Brzeszcze. W 2005 wstąpiła do Prawa i Sprawiedliwości. Jest postem od trzech kadencji. W 2010 została wiceprezesem Prawa i Sprawiedliwości. Swoją skuteczność pokazała zwłaszcza kierując kampanią wyborczą Andrzeja Dudy. Jak mówi Jarosław Kaczyński – „wykazała się cechami, które są potrzebne w realizacji wielkich, także tych największych przedsięwzięć. Także tego ogromnego przedsięwzięcia, jakim jest naprawa Rzeczypospolitej”.

ciąg dalszy ze str. 3

Prywatnie Beata Szydło jest mężatką (mąż Edward z wykształcenia jest historykiem) i matką dwóch synów: 23-letniego Tymoteusza i 21-letniego Błażeja. Starszy syn jest alumnem i studentem IV roku seminarium duchownego. Młodszy studiuje w Krakowie. Jej rodzina mieszka w wiosce Przecieszyn w Małopolsce (powiat chrzanowski). Z prezydentem-elektem łączy ją trochę pasja do nart, a np. z prezesem PiS choćby miłość do... kotów.

Wygłąda na to, że w walce o fotel premiera Rzeczypospolitej dojdzie przede wszystkim do starcia kobiet. Pierwszą panią na tym stanowisku była Hanna Suchocka na początku lat 90-tych. Drugą jest Ewa Kopacz. Obydwie te kadencje trudno jednak uznać za udane i porywające. Do trzech razy sztuka?

Październikowe wybory będą z pewnością ciekawe i mogą mocno przemeblować polską scenę polityczną. Wyjaśnią losy lewicy i mocno pasożytniczej formacji jaką staje się PSL. Wskażą też rzeczywiste wpływy partii antysystemowych. Efekt nowości w przypadku np. Nowoczesnej.pl – ekonomistów Petru i Balcerowicza już się kończy, a partia „w budowie” Pawła Kukiza, czym bliżej konkretów też zaczyna tracić. Nie można też wykluczyć, że być może jesienne wybory będą też przyczyną podziału wewnątrz PO (nie mam wątpliwości, że jako partia władzy Platforma z pewnością gorzej znieśnie porażkę, niż PiS). Czy będziemy świadkami powstania nowych politycznych bytów? Pytań jest sporo, ale rozstrzygnąć możemy je sami. □

Bogdan Dobosz

Polska podziemna

Sława kopalni soli w Wieliczce rozchodzi się po całym świecie i bez cienia przesady można powiedzieć, że słone podziemia należą – obok zamku w Malborku, Krakowa czy Warszawy – do największych atrakcji turystycznych w Polsce.

Wojciech Turek

Jednakże niewiele osób zdaje sobie sprawę, że w naszym kraju znajduje się mnóstwo innych tras podziemnych. Polska podziemna stanowi fascynujący – jeszcze nie do końca odkryty przez turystów – fenomen.

Z wielu powodów na ziemiach polskich nie zachowało się tyle godnych uwagi zabytków, co na przykład we Francji czy w Niemczech. Przez wieki w Polsce podstawowym budulcem było drewno, które jest bardziej podatne na zniszczenia. Do tego trzeba dodać dotkliwe zniszczenia spowodowane przez wojny, w tym dwie wojny światowe. Inne państwa europejskie miały więcej szczęścia. Dla porównania: w Szwecji ostatnie większe działania wojenne miały miejsce w XVII wieku, z kolei Wielką Brytanię dotknęły wprowadzie niemieckie naloty w 1940 roku, ale ominęły zniszczenia w trakcie I wojny światowej i wcześniejsze konflikty. Wiele zabytków przeszłości zniknęło i znika na naszych oczach z powodu braku szacunku dla dorobku przeszłych pokoleń. Z naturalnych względów, w Polsce zniszczenia w mniejszym stopniu dotknęły skarbów ukrytych pod ziemią. Dlatego bogactwo i różnorodność tego, co można w Polsce zobaczyć pod powierzchnią ziemi, kontrastuje z relatywnie mniejszą ilością zabytków kultury i obszarów nieskażonej natury.

W zburzonym w 1945 roku Gdańsku, otwarto niedawno niewielkie podziemne muzeum, w którym wyeksponowano zachowane piwnice i pomieszczenia romańskiego klasztoru z XIII wieku (fot.1). Trudno o lepszy, symboliczny przykład dowodzący, że skarby ukryte w ziemi są mniej narażone na zniszczenia. Natomiast w Krakowie od 2010 roku funkcjonuje na rynku (wejście znajduje się w Sukiennicach) wspaniałe muzeum (sfinansowane ze środków unijnych), prezentujące podziemne pozostałości średniowiecznego Krakowa (fot.2). Dreszcze emocji wzbudza widok nadpalonych fundamentów budynków, zniszczonych w trakcie owianego legendą najazdu Tatarów: to wówczas miał zginąć trębacz i moment jego śmierci słyszymy, ilekroć rozlega się dźwięk hejnatu z Kościoła Mariackiego. Obok możemy zobaczyć fragmenty brukowanych średniowiecznych ulic i mnóstwo odnalezionych artefaktów, świadków minionej przeszłości.

Niedaleko od Wieliczki znajduje się dorównująca jej pod każdym względem, kopalnia soli w Bochni. Jest inna: nie zobaczymy w niej tytu co w Wieliczce wspaniałych sal i rzeźb wykonanych z soli, ale za to proponuje nam szereg atrakcji, których nie ma w Wieliczce. Trasa turystyczna oferuje przejazd górniczą kolejką, zjazd wykonaną z drewna zjeżdżalnią, przepływanie 240 metrów łodzią ślizgającą się po

stonej wodzie. Najdłuższą w Polsce, aż 600 metrową trasą wodną chlubi się kopalnia srebra w Tarnowskich Górach. Zabytkowa Kopalnia, funkcjonująca od 1976 roku przechodzi obecnie remont (ze środków unijnych) i w kwietniu zapewne zachwyci turystów kolejnymi atrakcjami. Absolutnym rekordzistą jest kopalnia soli w Kłodawie (fot.3): tu zjeżdża się superszybka windą na głębokość 600 metrów pod powierzchnią ziemi. Kopalnia węgla Guido w Zabrze od 2012 roku szczyty się unikalną kolejką podwieszaną (napowietrzną kolejką linową w podziemiach!), a także kultowym barem piwnym w Hali Pomp, znajdującym się na głębokości 320 metrów pod ziemią. Do baru zjeżdża się windą, po optaceniu biletu w kwocie 10 złotych.

Trudno byłoby wymienić wszystkie oferowane turystom trasy podziemne. Jest ich znacznie ponad 100. Obok kopalni, zarówno zabytkowych jak też nadal funkcjonujących, wyróżniają się trasy miejskie, prowadzące podziemnymi piwnicami (Opatów, Lublin, Sandomierz, Rzeszów), bądź unikalnymi quasi-kopalniami kredy w Chełmie, rozciągającymi się pod całym zabytkowym centrum miasta. Osobną kategorię tworzą obiekty pomilitarne, które posiadają rzeszę swoich entuzjastów. Najmniej jest podziemnych jaskiń: w tej kategorii ustępujemy innym krajom, takim jak Słowenia, czy nasi południowi sąsiedzi. Jednak reasumując, Polska ma się czym pochwalić. W ostatnich latach przybyło kilkanaście nowych podziemnych atrakcji. Warto o nich pamiętać, przy okazji pobytu turystycznego i zwiedzania obiektów usytuowanych na powierzchni. □

Chrześcijański obowiązek...

ciąg dalszy ze str. 8

Przyjęcie Chrystusa w uchodźcach i przymusowo przesiedlonych mamy powinność przypominać społeczeństwu o chrześcijańskim obowiązku pomocy uchodźcom ratującym swoje życie z krajów objętych działaniami wojennymi lub prześladowaniami religijnymi, jak się okazuje w zdecydowanej większości dotykającymi najbardziej chrześcijan. Uważamy, że:

Pomoc ta powinna być organizowana wobec wszystkich uchodźców bez względu na religię i wyznanie. Kościół w Polsce pozytywnie odpowiada na apel o pomoc materialną i polityczną hierarchów kościołów chrześcijańskich Bliskiego Wschodu na terenach poddanych czystkom etnicznym i religijnym, które mają na celu całkowite usunięcie z tamtego regionu wyznawców Chry-

stusa. Z uznaniem i wdzięcznością należy wspomnieć i nadal popierać obecną od początku konfliktu wojennego w Syrii i Iraku pomoc niesioną przez Caritas Polska i Stowarzyszenie Papieskie Pomoc Kościołowi w Potrzebie (Kirche in Not – sekcja Polska) na miejscu w tamtych krajach. Najbardziej oczekiwana przez nich pomoc jest organizowana w tamtejszych obozach dla uchodźców, szpitalach polowych, tymczasowych szkołach, przychodniach, programach żywieniowych.

Szczegóły pomocy długoterminowej (ze strony organizacji, fundacji, stowarzyszeń charytatywnych i społecznych) przybywającym do Polski uchodźcom powinny być opracowane w uzgodnieniu z powołanymi do tego w pierwszym rządzie agendami rządowymi (m.in. MSZ, MSW, Urzędem ds. Cudzoziemców), we współpracy z Biurem

Bon choix, madame !

Toutes grâces dehors...

Si on le faisait à la Brassens, on pourrait dire que des gaillardes vont se crêper un jour le chignon – mais ce ne sera pas au marché de Brive-la-Gaillarde à propos de bottes d'oignons. Ce sera en Pologne, à l'automne prochain, à propos de politique, et il n'y en aura pas quelques douzaines, mais seulement deux.

Deux femmes vont en effet s'affronter dans le combat pour les législatives. Sur le ring, à ma gauche, Ewa Kopacz, Premier ministre en exercice, présidente de la Plateforme civique (PO), en recherche d'idées, de programme et de légitimité après la défaite du poulain libéral à la course présidentielle, Bronisław Komorowski, dont on n'entend plus parler bien qu'il soit encore président de la République en exercice ; à ma droite, Beata Szydło, figure montante du conservatisme polonais, vice-présidente de Droit et Justice (PiS), chef de l'état-major de campagne qui a mené Andrzej Duda à la victoire aux présidentielles, présentée par Jarosław Kaczyński comme candidate au poste de Premier ministre en cas de victoire du PiS et de ses alliés aux élections d'octobre. D'un côté, un camp qui ne sais plus quoi dire ni quoi faire pour éviter de sombrer corps et biens, de l'autre un camp dynamisé par la victoire du printemps et qui met en avant une nouvelle génération d'hommes et de femmes politiques dont les deux figures de proue sont Andrzej Duda et Beata Szydło. Cette perte de vitesse chez les uns et cette marche en avant chez les autres ont été visibles il y a deux semaines, le week-end où l'on a changé de saison.

Au moment où les tilleuls embaumaient d'un parfum enivrant les rues de Varsovie, les deux partis que tout oppose se réunissaient chacun de leur côté pour décider de leur avenir et de la stratégie à adopter pour les élections. Du côté du PiS, tout était clair. La victoire donne des ailes et fait entrevoir l'avenir avec optimisme. Bien entendu, il ne faut pas s'endormir sur ses lauriers et

considérer que la majorité à la Diète est déjà acquise. La bataille sera difficile, car l'adversaire est coriace. En réalité, il y a deux adversaires à battre avec, d'une part, des libéraux qui cherchent à s'accrocher au pouvoir et, d'autre part, des populistes qui ont le vent en poupe grâce à la popularité du chanteur Paweł Kukiz. Mais nous ne doutons pas que les hommes et les femmes qui ont fait la réussite d'Andrzej Duda seront aussi capables d'éviter les écueils à venir et d'emporter les législatives. On estime que Mme Szydło ferait gagner soixante sièges de plus à la Diète. Des mauvaises langues disent que tout cela n'est que du bluff ou de la poudre aux yeux des électeurs, et que par derrière, c'est Jarosław Kaczyński et sa vieille garde qui tireront toujours les ficelles auxquelles seront accrochés le président de la République et le chef du gouvernement. Et d'agiter comme un hochet l'épouvantail Kaczyński pour effrayer les citoyens.

Les libéraux sont bien à plaindre en ce moment, car ils ne veulent pas voir que les choses ont changé depuis le 24 mai dernier. Ou plutôt, ils l'ont bien vu mais ils ne savent pas quoi répondre au carton jaune des électeurs. Alors on ressort les mêmes poncifs. Cela a fait dire dans la presse que les nègres qui ont écrit le discours d'Ewa Kopacz sont complètement coupés de la réalité. Sans compter les gaffes qui peuvent surgir sans prévenir. Ainsi, le nouveau ministre de la Santé, à peine installé dans son nouveau fauteuil, a suggéré que s'il apprenait que des infirmières faisaient grève dans son hôpital, il les licencierait. Cela n'a pas manqué de provoquer l'indignation et la réprobation, et il a fallu que Mme Kopacz elle-même, très gênée par cette déclaration, éteigne l'incendie provoqué en présentant des excuses les plus plates au nom du professeur Zembala. Voilà bien la nouvelle conception du chef du gouvernement : « nous gouvernons depuis huit ans, certains d'entre nous ont

déçu, nous le reconnaissons et nous présentons nos excuses » a-t-elle déclamé sans sourciller à la convention de la PO. C'est un peu trop fort de café – coupable, mais pas responsable ! La moindre des choses, si l'on sait que l'on a déçu, c'est d'en prendre l'entière responsabilité et de présenter sa démission. Sinon, c'est de l'arrogance et du mépris à l'égard des Polonais.

Tout bien considéré, il est grand temps que la PO rende les rênes du pouvoir. Ce sont les citoyens qui les remercieront dans quatre mois comme ils ont déjà remercié le président sortant. La bataille s'annonce rude entre les deux camps. La guerre livrée sera sans merci, surtout entre les deux femmes qui ne se feront pas de cadeaux.

En bref

La révolution de palais n'a pas eu lieu au PSL. Au même moment que ci-dessus, l'ancien Premier ministre et ancien président du parti agrarien, Waldemar Pawlak, avec le soutien de quelques « conjurés », a cherché à évincer Janusz Piechociński, l'actuel président du parti, vice-premier ministre et ministre de l'Économie, qui lui-même avait évincé Pawlak en 2012. Juste retour des choses ? Le premier cherchait à sanctionner le second pour les mauvais résultats électoraux et les mauvais sondages, et souhaitait qu'un plus jeune prenne sa place. Toutefois, une majorité du conseil suprême du parti a rejeté la motion, et la formation reste toujours à la recherche d'un changement de génération et d'un nouveau souffle. □

Najwyższego Komisarza ONZ ds. Uchodźców (UNHCR) oraz organizacjami pozarządowymi mającymi długoletnie doświadczenia w pracy dla uchodźców. Wysiłek dla uratowania każdej osoby i znalezienia miejsca w Polsce godny jest poparcia i zachęty do czynnego włączenia się. Doświadczenie innych państw zmusza jednak wszystkie strony do takich roztropnych działań, aby pomoc nie przyczyniła się do zarzewia napięć i zagrożeń społecznych.

Wobec gigantycznej fali migracyjnej na świecie należy powtórzyć ostatnie apele Stolicy Apostolskiej do rządów państw o taką politykę ekonomiczną i gospodarczą, która będzie zapobiegać mechanizmom powstawania przymusu migracji, jak i o sprawiedliwe rozmieszczanie migrantów w Europie i innych częściach świata, mając jednak na względzie bezpieczeństwo i potrzeby

społeczne. Pojawia się konieczność uruchomienia legalnych kanałów migracyjnych. W podejściu do wyzwania migracji należy unikać populistycznej retoryki i dostrzegać pozytywny wkład migrantów. W naszej pamięci niech pozostaną słowa zachęty wspomnianego dokumentu Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Migrantów: „wszyscy ci, którzy wielkodusznie i bezinteresownie działają na rzecz uchodźców i innych osób przymusowo przesiedlonych, są wprowadzającymi pokój i zasługują na to, by ich uznać za błogosławionych przez Boga, ponieważ rozpoznali oblicze Jezusa Chrystusa w twarzach tysięcy przesiedlonych i innych cierpiących ludzi (nr 123). □

Bp Krzysztof Zadarko,
Przewodniczący Rady KEP ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek

Badania rękopisów znad Morza Martwego w Kanadzie i w Polsce!

Odkrycia najstarszych rękopisów biblijnych w latach 50-tych XX wieku na Pustyni Judzkiej w grotach w okolicy Khirbet Qumran na płn.-zach. Morza Martwego stanowiło największe wydarzenie w archeologii biblijnej.

Wyniki wykopalisk archeologicznych Francuskiej Szkoły Biblijnej w Jerozolimie światło dzienne ujrzały wówczas najstarsze zwoje Starego Testamentu, zapisane po hebrajsku, aramejsku oraz częściowo po grecku, datowane na okres III w.p.n.Ch. – I w.n.e. Pierwsze odkrycia archeologów i biblistów stanowiły milowy krok dla współczesnych studiów biblijnych Starego Testamentu i tzw. literatury międzytestamentalnej, pobudzając rozwój badań nad kanonem Biblii, studiami języków biblijnych oraz dziejów Izraela w dobie początków wczesnego Kościoła.

Z perspektywy 65 lat odkryć w Qumran i publikacji korpusu rękopisów znad Morza Martwego w ponad 30 tomowej edycji *Discoveries of Judean Desert* można już dokonać bilansu ich znaczenia dla archeologii biblijnej i studiów nad Pismem Świętym na poziomie historycznym, teologicznym i językowym.

Tej próbie podjęto się w Kanadzie, gdzie opublikowano pracę zbiorową pt. *Célébrer les manuscrits de la mer Morte: une perspec-*

tive canadienne (éditions Médiaspaul, Montréal – Paris 2014), pod redakcją dwóch znanych specjalistów zwojów z Qumran, prof. Jean Duhaime z Fakultetu Teologii na Uniwersytecie Montréal i dra Petera W. Flinta z Uniwersytetu Trinity Western. Swoje badania w formie 25 esejów w czterech sekcjach wokół kwestii m.in. studiów nad tekstami biblijnymi Starego Testamentu, związków rękopisów z Qumran i esseńczykami oraz naszej wiedzy o judaizmie początków chrześcijaństwa, zaprezentowali renomowani specjaliści kumranologii, Martin Abegg, Steve Mason, Lorenzo Di Tommaso, Emmanuel Tov i Eugene Ulrich.

Polecany tu tom, dotyczący aktualnych kanadyjskich i zagranicznych badań nad 900 rękopisami znad Morza Martwego, jest owocem międzynarodowego kongresu, który skupił najlepszych badaczy tych rękopisów w 2007 r. na Uniwersytecie Zachodnim Trójcy Świętej w Langley (Kolumbia Brytyjska).

Część pierwsza prezentuje szeroki horyzont projektów badawczych w Kanadzie od czasów odkryć rękopisów z Qumran w 1947 r. podkreślając pionierską rolę studiów prof. Roberta Scotta i ukazując najnowszą pełną ich publikację pod redakcją prof. J. Duhaime w serii *La bibliothèque de Qumran*. W drugiej części ukazano studia nad tekstem Starego Testamentu i jego przekazu, natomiast część trzecią poświęcono wspólnocie z Qumran, kojarzonej powszechnie z religijną wspólnotą esseńczyków. Ostatnia część publikacji stanowi bilans studiów nad literaturą międzytestamentalną i jej wpływem na pisma chrześcijańskie. Warto zatem sięgnąć do tej znakomitej pracy, którą wzbogacono dodatkowo bogatym wyborem literatury przedmiotu i unikatowymi fotografiami amerykańskiego uczonego Johna Trevora, które ukazują skarb wśród odkryć w Qumran, czyli Wielki Zwój księgi proroka Izajasza z III / II w.p.n.e ze zbiorów Muzeum Izraela w Jerozolimie!

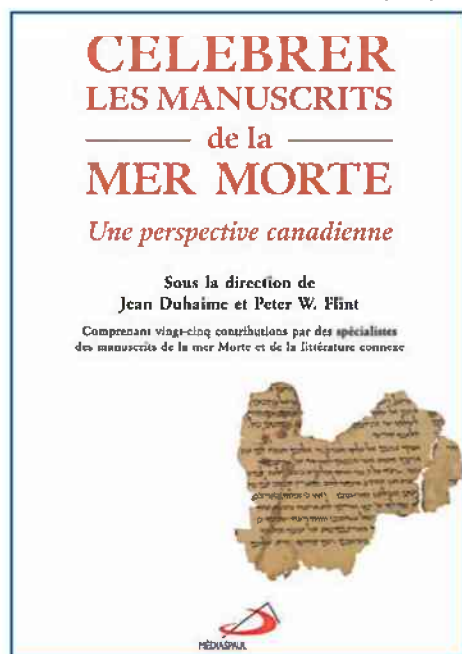
Polskie badania nad rękopisami znad

Morza Martwego, podobnie jak w Kanadzie, sięgają początkami odkryć w Qumran, a wśród pionierów należy bez wątpienia wymienić tu prof. Józefa T. Milika (1922–2006), jedyne Polaka w słynnej ekipie Francuskiej Szkoły Biblijnej z Jerozolimy, którego kompleksowe studia i publikacje najtrudniejszych zwojów są do dziś uważane za modelowe dla odkryć światowej kumranologii!

Z kolei duże znaczenie dla rozwoju paralelnej publikacji w Polsce tekstów z grot w Qumran miały prace prof. Witolda Tylocha (1927–1990) z Uniwersytetu Warszawskiego i wielu badaczy z KUL-u i ATK, m.in. ks. prof. Eugeniusza Dąbrowskiego oraz aktualnie studia Antoniego Troniny, Henryka Drawnela i Pawła Zduna, które dorównują poziomem światowej kumranologii.

Pisząc o polskiej kumranologii nie w sposób pominąć dwóch badaczy: dra Zdzisława Kapery z UJ i prof. Piotra Muchowskiego z UAM w Poznaniu. Dr Kapera jest m.in. inicjatorem międzynarodowych sympozjów kumranologów w Polsce i wydawcą renomowanych periodyków *The Qumran Chronicle* i *The Polish Journal of Biblical Research*. Prof. Muchowski jest autorem pionierskiego polskiego wydania rękopisów znad Morza Martwego i kieruje uznaną Katedrą Studiów Hebrajsko-Aramejskich i Karaïmskich (UAM). Do badań kumranologicznych aktywnie włączyli się także młodszy bibliści, jak prof. Piotr Briks z Uniwersytetu Szczecińskiego i dr Przemysław Dec z UJ, czy niżej podpisany w zakresie publikacji artefaktów z Qumran w zbiorach Luwru. Dowodem dynamicznego rozwoju biblistyki i kumranologii w Polsce jest kolejne już sympozjum, które odbędzie się w Krakowie w dn. 28–29 września b.r. pt. *Starożytny Bliski Wschód i jego dziedzictwo prezentujące aktualne studia w dziedzinie archeologii i filologii biblijnej, teologii i dziejów biblijnego Orientu*. □

Dariusz Długosz

Szkodliwa religijność

Były prezydent Kwaśniewski stał się nagle bardzo aktywny. Zapraszany do telewizji ma głównie recenzować prezydenta-elekta.

WTN stwierdził np.: „To, co wszyscy zauważyli, to niezwykła aktywność i zaangażowanie religijne Andrzeja Dudy” i dodał – to oczywiście niektórym się bardzo podoba, innym mniej i mogą mieć obawy, że w państwie, które konstytucyjnie jest światopoglądowo neutralne, prezydent będzie niezwykle zaangażowany”.

Troska o to czy Andrzej Duda będzie „prezydentem wszystkich obywateli” jest z pewnością wzruszająca. Piszcie bardziej poważnie – warto jednak zwrócić uwagę, że komentatorom chodzi tu po prostu o porzucenie przez prezydenta-elekta postulatów prawicowych, a

przynajmniej o nacisk w tym kierunku. Każda próba wyjścia z narzuconej roli „strażnika żyrandola” będzie okrzyknięta odchodzeniem od bycia „prezydentem wszystkich Polaków”. Wykorzystywanie „troski” wzorcowego podobno w tym względzie – Kwaśniewskiego jest jednak dość śmieszne. Były prezydent „martwi” się religijnością przyszłego prezydenta, która może mu zaszkodzić, ale trudno zapomnieć „choroby filipińskie”, „kontuzję goleni”, chwianie się nad grobami w Charkowie, czy betkot w czasie wykładu w Kijowie, które mu się przydarzyły. Wychodzi na to, że religijność jest bardziej szkodliwa od alkoholu? □

Jan Kciuk

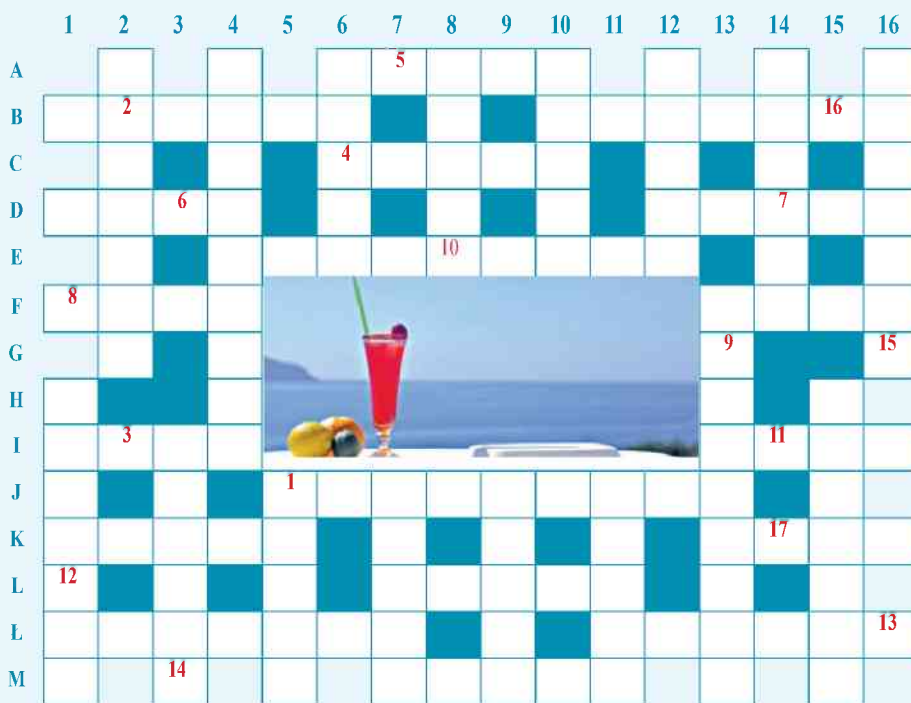

KRZYŻÓWKA Z ŻYCZENIEM

PROPONUJE: MDz

Poziomo: A-6. Lewobrzeżna część Buda-pesztu. B-1. Część rośliny, z której wyrastają liście. B-10. Pakowana przed wyjazdem na wakacje. C-6. Cylindryczny walec. D-1. Egotyczne owoce lub część „skąpej” damskiej bielizny. D-12. Niepożądana w czasie wacacyjnego wypoczynku. E-4. Wypożyczenie na podróż lub wyprawę. F-1. Masówka. F-13. Naczynie na zupę. I-1. Stawny przed laty szwedzki zespół muzyki pop. I-13. Krzew z rodziny wierzbowatych. J-5. Miasto nad M. Północnym z plus belle des plages du Nord. K-1. Zatoka M. Czerwonego. K-13. Niebezpieczny dla pływaka strumień wody w środku rzeki. L-7. Czara Jezusa z Ostatniej Wieczery. Ł-1. ... - Źródło, miejscowość uzdrowska w powiecie wałbrzyskim. Ł-11. Duszpasterz. M-7. Rozmawia na mię.

Pionowo: 1-H. Letni lub zimowy okres wypoczynku. 2-A. Państwo ze stolicą konstytucyjną w Sucre. 3-I. Napój alkoholowy destylowany z wina (nie nadużywać!). 4-A. Wyprawa turystyczna. 5-J. Królestwo ze stolicą w Kopenhadze. 6-A. Dolina o płaskim dnie i stromych zboczach. 7-J. Siedmiostrzałowy rewolwer bębnowy. 8-A. Lokal handlowy. 9-J. Stworzony wizerunek aktora. 10-A. Mark ... (1835-1910), amerykański pisarz szkockiego pochodzenia, autor powieści „Przygody Tomka Sawyer”. 11-J. Teatralny lub filmowy epizod. 12-A. Odrogłos wody. 13-F. Osoba wystana dokądś w określonym celu. 14-A. Średnia lub wyższa. 15-H. Rodzaj rymowanej zagadki. 16-A. Przenośna ścianka o kilku skrzydłach potoczonych zawiasami.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 17 utworzą rozwiązanie.

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr. 19/2015: „Maj – miesiąc matur”.

Poziomo: Kottłataj, tatuaż, ulewa, kontekst, Turski, armia, rzeka, motyw, awizo, pirat, astma, walor, kojec, zaleta, Zamoyski, morze, paczka, kanonada. **Pionowo:** kokarda, wystawa, łanie, Kazimierz, takt, Kama, juta, jura, sejm, czek, tata, amen, Targowica, lista, Arktyka, tarnina.

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Teza o uzdrowieniu polskiej piłki wydaje się ciągle przedwczesna. W towarzyskim meczu ze słabą Grecją, która przegrała ostatnio z Wyspami Owczymi, Polacy tylko zremisowali w Gdańsku 0:0. O jakości gry lepiej zapomnieć...

☺ Polscy siatkarze dwukrotnie 3:1 i 3:2 pokonali Rosjan w Kazaniu w meczach Ligi Światowej. Kolejnym przeciwnikiem Polaków był Iran, który u siebie wygrał z liderem grupy – USA.

☺ Puchary. Mistrz Polski – Lech Poznań zacznie od drugiej rundy eliminacji Ligi

Mistrzów i jego rywalem będzie FK Sarajewo, zespół z Bośni i Hercegowiny. Z kolei Jagiellonia Białystok zmierzy się z litewskim FK Kruoja Pokroje, a Śląsk Wrocław ze słoweńskim NK Celje w pierwszej rundzie eliminacji Ligi Europy. Zwycięzca pary FC Botosani (Rumunia) – Spartaki Cchinwali (Gruzja) będzie z kolei przeciwnikiem Legii Warszawa w rundzie drugiej LE.

☺ Polskie siatkarki przegrały z Belgią 2:3 w swoim ostatnim meczu grupy A Igrzysk Europejskich w Baku. Polki jednak już wcześniej zapewniły sobie awans do ćwierćfinału, w którym pokonały po zaciętym pojedynku 3:2 Niemcy. Dobrze spisywali się także w Baku siatkarze (kadra B). Polscy siatkarze wygrali wszystkie mecze grupowe i w ćwierćfinale grali ze Słowacją.

☺ Na Igrzyskach Europejskich w Baku jeszcze zostaliśmy. Robak zdobył tam srebrny medal w turnieju taekwondo. Z kolei Drabik (kat. 51 kg) oraz Fidura (75 kg) zapewniły sobie, co najmniej brązowe medale Igrzysk, awansując do półfinałów turnieju bokserskiego. Drabik pokonała Białorusinkę Burym 2:0.

☺ Polska reprezentacja piłkarzy ręcznych przegrała w towarzyskim meczu rozegra-

nym w Krakowie z Danią 23:26. Dla obu ekip był to sprawdzian przed styczniowymi mistrzostwami Europy. Na rozgrywanych w Polsce ME rywalami naszych szczypiornistów będą w grupie Francuzi oraz Macedończycy i Serbowie.

☺ Polska zajęła czwarte miejsce w lekkoatletycznej superlidze – drużynowych mistrzostwach Europy. W rosyjskich Czeboksarach zwyciężył zespół gospodarzy, przed obrońcą tytułu Niemcami i Francją. Biało-czerwoni odnieśli w dwudniowych zawodach sześć zwycięstw.

☺ Japończyk Nishikori pokonał Janowicza 6:4, 5:7, 6:3 w ćwierćfinale turnieju w niemieckim Halle.

☺ Matkowski i Zimonjić przegrali w finale turnieju ATP w Londynie z francuską parą Herbert/ Mahut 2:6, 2:6.

☺ W I rundzie żużlowych Mistrzostw Europy, która odbyła się w Toruniu, wygrał Duńczyk Pedersen. Sensację sprawił Przedpełski. Startujący z dziką kartą 19-latek z KS Toruń zajął drugie miejsce.

☺ Jędrzejczyk obroniła pas mistrzyni UFC w wadze słomkowej. W walce wieczoru na gali w Berlinie Polka pokonała w trzeciej rundzie Amerykankę Penne przez techniczny nokaut.

10-lecie Szkoły przy parafii Miłosierdzia Bożego

Szkoła polska „QUO VADIS” obchodzi 10-lecie swiego istnienia.

Historia tej szkoły, jednej z wielu poza granicami Polski, to świadectwo wielkich starań rodziców, nauczycieli, księży i katechetów, którzy, wspierani łaską Bożą i mądrością Ducha świętego, troszczyli się o to, by nasze dzieci miały możliwość i warunki do nauki języka polskiego, poznawania polskiej kultury, historii, spotkania Boga na katechezach i przygotowania do przyjęcia sakramentów świętych. Może się wydawać, że to nic wielkiego, że to przecież normalne. Trzeba jednak wiedzieć, że przez lata byliśmy świadkami różnorodnych prób ograniczania dostępu dzieci do szkolnictwa polskiego i wprowadzania zmian, na które trudno było rodzicom i nauczycielom się godzić. Wielokrotnie trzeba było pisać listy do władz polskich, podpisywać petycje, uczestniczyć w spotkaniach z odpowiedzialnymi za szkolnictwo, by wyrażać swój sprzeciw. Wszystkim przebywającym z dala od Kraju chodzi przecież o to samo: chcemy przekazać młodemu pokoleniu Polaków bogactwo kulturowe, religijne i patriotyczne, jakie jest udziałem każdego z nas.

Katechizacja w tutejszej parafii została zaproponowana przez jej pierwszego proboszcza, śp. ks. Stanisława Jemiotę, już na pierwszej Mszy św., w 2000 r. Z każdym rokiem chętnych przybywało, jednocześnie i rodzice chętnie angażowali się we wszystko. Wtedy Rektor PMK zdecydował... „róbcie szkołę środową”.

Wrzesień 2005 r. był początkiem nauczania przy parafii w środy, mieliśmy 86 dzieci w wieku od 4 do 11 lat. Zorganizowaliśmy całodniowe zajęcia wraz z lekcjami polskiego, historii i geografii Polski, muzyki, plastyki, tańca i oczywiście z katechizacją, Mszą św., obiadem i wyjściem do parku Monceau. Nie zabrakło wykwalifikowanych nauczycieli, którzy z zapałem rzucili się w wir pracy, wspierani pomocą rodziców. Po usilnych staraniach, w lutym 2008 r. placówka otrzymała statusu filii szkoły polskiej.

Liczba dzieci rosta z roku na rok, w Domu Kombatanta wykorzystywaliśmy na lekcje nawet korytarze, wynajmowaliśmy dodatkowe sale; trzeba było umożliwić naukę ponad 200 dzieciom. Pomocą administracyjną służyło nam stowarzyszenie „VITA”, korzystaliśmy też stale z gościnności Stowarzyszenia Polskich Kombatantów, opieki parafii i Polskiej Misji Katolickiej.

W bieżącym roku szkolnym zmiany administracyjne, w wyniku których część naszych klas została przejęta przez Szkolny Punkt Konsultacyjny im. Adama Mickiewicza przy ul. Lamandé oraz ostatnie zmiany we francuskim systemie oświaty (które zabrały dzieciom wolne środy) sprawiły, że liczba dzieci w naszej placówce gwałtownie zmalała o ponad połowę; mamy teraz 97 uczniów (w grupie przedszkolnej, „zerówkach”, klasach 1-6, uczących się j. polskiego jako obcego oraz 11 korzystających jedynie z zajęć dodatkowych). Przestaliśmy być oddziałem szkolnego punktu konsultacyjnego przy Lamandé; jesteśmy zarejestrowani w ORPEG jako społeczna szkoła polska, od drugiego półrocza przyjęliśmy oficjalną nazwę szkoły „QUO VADIS”.

Lekcje i zajęcia odbywają się w salach Domu Kombatanta, użyczanych bądź wynajmowanych przez Stowarzyszenie ABC 2013 od Association Concorde, SPK, parafii Miłosierdzia Bożego. Zajęcia są w środy i soboty, uczniowie realizują program nauczania z krajowych podręczników do j. polskiego, historii, wiedzy o Polsce, katechezy. Mają możliwość rozwijania swych zdolności i zamiłowań na zajęciach plastycznych, muzycznych i tanecznych. Uczestniczą w wycieczkach i pielgrzymkach oraz w zabawach andrzejkowych i karnawałowych. Tradycyjnie też przygotowują uroczystości, związane ze świętami religijnymi, patriotycznymi i rodzinnymi.

Na uroczystości jubileuszowe dzieci także przygotowały bogaty program artystyczny: spektakl „Mama, tata i ja” oraz Koncert

Zarząd Koła Związku Kombatantów i Byłych Wojskowych w Troyes oraz L'Assotiation des Combatants de L'Union Francaise De L'Aube

Jak co roku przypomina:

Doroczna pielgrzymka na wojkowy Polski Cmentarz w Auberive koło Remis odbędzie się w niedzielę 12 lipca 2015 r.

Zapraszamy wszystkich Rodaków, nie tylko z Troyes i okolic, ale i tych, którym głęboko na sercu leży potrzeba by oddać hołd polskim żołnierzom poległym na polach Szampanii w obydwu wojnach światowych, poległym za wolność Polski i Europy. Apelujemy o troskę i pamięć o ofierze krwi polskiego żołnierza, zwłaszcza dzisiaj, bo nawet i rządzącym zdarza się „wybiórcza” pamięć o bohaterach.

Program uroczystości:

10h30 – Msza św. na Cmentarzu Polskim, celebrowana przez kapelana Związku w Troyes, ks. Wiesława Gronowicza;

Po Mszy św. złożenie wieńców i kwiatów pod pomnikiem.

Po uroczystościach na Cmentarzu – wspólny obiad w Auberive.

Na Uroczystość zaprasza Związek Kombatantów i Byłych Wojskowych.
Za Zarząd Związku – Prezes Stefan Grądzik

Młodych Talentów. Zaprezentowały go w sobotę 13 czerwca w teatrze „Laboratoire Elizabeth Czerczuk”, przy zapelnionej sali i w obecności honorowych gości. Swoją cenny czas poświęcili nam: pani Konsul Generalny Agnieszka Kucińska, rektor PMK ks. inf. Stanisław Jeż, ks. proboszcz Mariusz Nitka, prezes Stowarzyszenia „VITA” Barbara Jasiak, pani Irena Wahl-Damasiewicz z Zarządu SPK. Pomimo tremy i bez prób na scenie teatru dzieci wywiązały się błyskotliwie ze swoich ról mówionych, śpiewanych, tanecznych. W czasie przerwy wszyscy mogli przejść do bufetu, obficie zaopatrzonego przez rodziców i oddać się degustacji pysznych ciast oraz innych potraw. Sobotni koncert został też uświetniony występem zespołu muzycznego „Rout Fait Heaven” (Droga Walka Niebo), grającego utwory rock-pop z przesłaniem chrześcijańskim.

Drugi dzień obchodów jubileuszowych – 14 czerwca – rozpoczął się uroczystą Mszą św. o godz. 11 w krypcie kościoła St Charles de Monceau, odprawioną przez rektora PMK, ks. inf. Jeża, na której modlili się z całą parafią również pan konsul Mariusz Michalak, pan konsul Mikołaj Kwiatkowski z małżonką Agnieszką Szypulską, pan prezes Stowarzyszenia Polskich Kombatantów Jean Kukuryka, pani prezes Stow. „Vita” Barbara Jasiak oraz przybyła specjalnie z Polski na tę uroczystość Siostra Urszula, przez wiele lat kate-

chetka w szkole i organistka w parafii. Dzieci wraz z nauczycielami przygotowały oprawę liturgiczną, w procesji z darami wniesiono 4 Kroniki szkolne – świadectwo wysiłku dzieci, grona pedagogicznego i rodziców. Ks. Rektor wręczył Złoty Medal Zastugi PMK we Francji Annie Szmarowskiej, która przez 10 lat kierowała szkołą. Po Mszy św. wszyscy przeszli do Domu Kombatanta, gdzie już czekały atrakcje: był bufet szwedzki, loteria oraz miejsce na rozmowy, II piętro było królestwem dzieci z grami i zabawami, na I piętrze mogliśmy obejrzeć wystawę prac plastycznych dzieci oraz Kroniki i zdjęcia szkolne, a o 13-tej uczestniczyć w pięknie przygotowanym Koncercie Młodych Talentów w wykonaniu uczniów, absolwentów i nauczycieli.

Dziękujemy wszystkim gościom, dzieciom, nauczycielom, rodzicom, za wielki wysiłek włożony w przygotowanie Jubileuszu. Dziękujemy również sponsorom, którzy pomogli w realizacji przedsięwzięcia: Polskiej Misji Katolickiej, Stowarzyszeniu „VITA”, „Théâtre Laboratoire Elizabeth Czerczuk”, Firmie „Kosmetyki.fr”, Stowarzyszeniu Przyjaciół Rodziny. Mamy nadzieję, że nasza szkoła ma przed sobą kolejne jubileusze i zapraszamy do nas gorąco wszystkie dzieci – już od 4 roku życia! Czekamy na Was!

AS, fot. B. Kulej

Msza św. w intencji śp. Ks. inf. W. Kiedrowskiego

W niedzielę 24 maja w krypcie kościoła św. Karola de Monceau przy ul. Legendre w Paryżu, z inicjatywy Zarządu Krajowego Stowarzyszenia Polskich Kombatantów we Francji, została odprawiona uroczysta Msza święta w intencji śp. Księdza Infułata Witolda Kiedrowskiego, kapelana AK, Generała Brygady Włók Polkich i naszego nieodżałowanego Prezesa.

Mszę św. odprawił ks. Krystian Gawron wicerektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji, w asyście polskiego proboszcza tutejszej parafii ks. Mariusza Nitki.

Uroczystość uświetnił swym uczestnictwem Chór Piast, pod batutą Mariana Blicharza, z udziałem Andrzeja Raniszewskiego – tenor, oraz Brygidy Rucińskiej – sopran.

Wśród obecnych byli: dyrektor Biblioteki Polskiej Piotr Zaleski, reprezentująca Stowarzyszenie Kresy – K. Orłowicz-Sadowska, członkowie Koła Bytych Żołnierzy AK: J. Kieszczyński, J. Szumański, B. Boone, prezes Federacji Polonii Francuskiej – S. Aloszko oraz przedstawiciele Zarządu Koła Paryż SPK i Zarządu Krajowego SPK

Francja. Były też oczywiście pocztą sztandarowe naszej organizacji.

Wzruszające wspomnienie o śp. Księdzu Infułacie wygłosił prezes Jan Kukuryka, wspominając jego zaangażowanie w walce z najeźdźcą, okupione wieloletnim pobytem w licznych obozach koncentracyjnych. Ale nawet tam bronił najstarszych (młoda żydowska dziewczynka nazwała go „księdzem słoneczko” – był to odtąd jego ulubiony pseudonim). Po Mszy św. Zarząd Krajowy SPK zaprosił gości na lampkę wina do lokalu w Domu Kombatanta przy ul. Legendre 20, użyczonym przez ks. Mariusza Nitkę.

Hanna Talko

Sekretarz Zarządu Krajowego SPK Francja

Niedziela, 5 lipca:

70 Zjazd Katolicki w Osny

Program:

- godz. 10: Różaniec przed Grotą Matki Bożej, spowiedź św.; - godz. 11: Procesja i Msza św., której przewodniczył będzie Rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji, ks. inf. Stanisław Jeż; - godz. 13: Degustacja wyrobów kuchni polskiej; - godz. 15.30: Program artystyczny; - godz. 18: Zakończenie

Pallotyni
Institution Saint Stanislas
2, Rue des Pâtis, 95520 Osny
tel. 06 13 05 18 98, 06 14 59 14 06; e-mail: pereadam2@yahoo.fr

Zróbcie Mu miejsce

Zróbcie Mu miejsce, Pan idzie z nieba, / Pod przymiotami ukryty chleba. / Zagrody nasze widzieć przychodzi, / I jak się Jego dzieciom powodzi.

Uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa i Najświętszego Serca Pana Jezusa w parafiach chrystusowców we Francji...

Nasze kalendarium po raz kolejny cytujemy słowa tej eucharystycznej pieśni, albowiem one pięknie opisują to, co dzieje się w uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa: uczestnicząc w tym dniu w Mszy świętej i procesji eucharystycznej, oddajemy cześć Jezusowi, który pozostał z nami w małej, białej kruszynie chleba – dał nam Siebie jako pokarm...; jednocześnie prosimy, aby nam towarzyszył w życiowej pielgrzymce i udzielał wszelkich potrzebnych darów i task...

W naszej parafii w Aulnay sous Bois obchody uroczystości Bożego Ciała przy licznych udziałach wiernych odbyły się na placu przy domu prowincjalnym (można powiedzieć w klasztornej wirtualności), bo sprzyjała temu cudowna, słoneczna pogoda.

Eucharystii przewodniczył i kazanie wygłosił ks. prał. dr Zbigniew Cabański, z diec. wrocławskiej (obecnie proboszcz parafii w Piotrkowie Kujawskim, a wcześniej proboszcz w rodzinnej parafii ks. Romana Wrocławskiego SChr, proboszcza z Aulnay) w koncelebrze z ks. Romanem oraz ks. Janem Ciągło SChr, przełożonym prowincji francusko-hispańskiej Towarzystwa Chrystusowego. Po jej zakończeniu wyruszyła procesja do czterech ołtarzy: dzieci pierwszokomunięci sypani kwiaty, kaptana z Najświętszym Sakramentem prowadzili strażacy ochotnicy z Bractwa Św. Floriana.

Uroczystością tą zakończono również w parafii rok katechetyczny 2014/2015, w którym katechizacją objętych było 160 dzieci i młodzieży. Każdy otrzymał świadectwo – dyplom uczestnictwa w kolejnym roku nauki.

Wspólnie w Bruay La Buissière celebracje uroczystości Bożego Ciała odbywały się w kaplicy Najświętszego Serca Pana Jezusa, w której zebrali się Rodacy ze wszystkich okolicz-

nych miejscowości tworzących tutejszą Polonię. Ufamy, że wspólna modlitwa, a także pięknie przygotowane i ustrojone, przez pracujące w parafii Siostry Felicjanki, ołtarze oraz radosny śpiew potoczonych scholi i wszystkich wiernych, a szczególnie dosyć licznej grupy dzieci uczęszczających na katechizację, pozwoliły każdemu uczestnikowi głęboko przeżyć prawdę o nieustającej obecności pośród swojego Ludu Pana w sakramentalnym znaku Eucharystii...

Prawdę o Bożej obecności wśród nas oraz o Jego nieskończonej miłości do człowieka próbowaliśmy dalej zgłębiać w następujący po Niedzieli Bożego Ciała piątek, w który obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa – tytułarną uroczystość naszej centralnej kaplicy. W jubileuszowym roku 250-lecia ustanowienia liturgicznego święta i zatwierdzenia kultu Serca Pana Jezusa na ziemiach polskich (co upoważnia do stwierdzenia, że Polacy odegrali ważną rolę w rozwoju tego kultu, bo 90 lat później święto to rozszerzono na całą Kościół), zgromadziliśmy się w kaplicy NSPJ na wspólnej modlitwie, na Eucharystii i nabożeństwie ku czci Serca Bożego razem z Siostrami Sercankami z różnych francuskich placówek.

ks. Tomasz Mikulak SChr, Bruay La Buissière

Wspólna modlitwa i świętowanie na fotografiach (<http://www.bruay.tchr.fr/pl/galerie/111/boze-cialo-ad-2015>; <http://www.bruay.tchr.fr/pl/galerie/112/parafialny-odpust-w-jubileuszowym-roku-250-lecia-ustanowienia-kultu-serca-bozego>).

Z Montcel i Beaulieu natomiast przestano bogatą galerię zdjęć: (<http://www.ricamarie.parafia.info.pl/index.php?p=showart&id=127&ak=1&what=6>).

Podobnie z Saint Vallier (Bois du Verne - Montceau les Mines) (<http://www.montceau.parafia.info.pl/index.php?p=showart&id=114&ak=1>)

Wspólnota polska w Strasburgu

„Ważne jest, aby rodzice dbali o wspólne praktykowanie wiary w rodzinie i towarzyszyli dziejom wiary dzieci” (z encykliki „Światło wiary”).

Przytoczone powyżej słowa z encykliki o wierze, były impulsem do zaakcentowania w mijającym roku duszpasterskim w naszej Wspólnocie polskiej w Strasburgu, tematu rodziny, gdyż jak podkreślił św. Jan Paweł II w adhortacji apostołskiej „Familiaris Consortio”, „Przyszłość ludzkości idzie przez rodzinę”. Jest to tym bardziej ważne, gdyż mamy dzisiaj bardzo silne ataki ideologiczne na rodzinę. Siłą narzuca się katolikom obce wizje małżeństwa, rodziny i życia, które są nie do pogodzenia z nauczaniem Kościoła i antropologią chrześcijańską.

Szczególnie radosnymi, rodzinnymi, ale też ważnymi etapami duchowymi dla naszych rodzin, była I Komunia św. dzieci, w Uroczystość Trójcy św. oraz umocnienie Duchem św. naszej młodzieży w VI niedzielę Wielkanocy. Na tych etapach rodzice towarzyszyli swym dzieciom w dojrzwaniu ich wiary.

Na radosny dzień przyjęcia po raz pierwszy do serca Jezusa czekało 18 dzieci. Były to: Czernielewski Mikołaj, Dzioba Karolina, Grzywiński Kacper, Horowska Monika, Konarski Bartosz, Kopińska Małgorzata, Kostkowski Lili-Mathilde, Nowak Filip, Nowotorska Blanca, Skrzypczak Helena, Sosin Aleksander, Sroka Daria, Stępień Victor, Surma Dawid, Witek Nikola, Wróblewska Maria, Wróblewski Adam, Zychowicz Bartosz. Wymownym znakiem było błogosławieństwo, jakiego dzieciom udzielili rodzice, którzy podjęli na chrzcie św. odpowiedzial-

ność za wychowanie ich w wierze oraz w miłości do Boga i ludzi. Ta rola rodziców – w przekazywaniu wiary – została jeszcze raz podkreślona przed odnowieniem przez dzieci przyrzeczeń chrzcielnych oraz w homilii ks. Adama Zielińskiego, który włożył wiele serca i czasu, aby przygotować dzieci do dobrego przeżycia sakramentu pokuty i Komunii św.

Sądzę, że ta piękna uroczystość pozostanie w pamięci nie tylko dzieci, ale również wszystkich pozostałych uczestników tej uroczystości.

Kolejnym ważnym wydarzeniem w życiu rodziny i na drodze do dojrzałości wiary, jest sakrament bierzmowania, którego udzielił młodzieży polonijnej ze Strasburga ks. biskup Wiesław Lechowicz, delegata KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej. Było to dziewiętnaście osób: Natalia Dzioba, Oliwia Mitura, Elisa Bronner, Paweł Szpakowski, Katarzyna Knappik, Weronika Skrzypczak, Weronika Konarska, Agata Kościć, Patryk Wajda, Oskar Wilkowski, Fabian Wróblewski, Błażej Pliszka, Antoine Kwiatkowski, Aleksandra Szymańska, Patryk Szymański, Nathanaël Stumpf, Bartosz Putkowski, Elżbieta Putkowska, Małgorzata Wierzbę.

Przez 2 lata do tego ważnego w ich życiu wydarzenia młodzież starannie przygotowywał ks. Wojciech Gliniecki. Pomocą służyła mu pani Maria Krawczyk, prowadząc katechezy z zagadnień dotyczących odpowiedzialnej miłości oraz przygotowania do życia w małżeństwie i

rodzinie. Te katechezy, w obliczu dzisiejszego zagrożenia świętości małżeństwa i rodziny oraz wykrzywania pojęcia miłości, mają szczególne znaczenie.

Patrząc na tych młodych ludzi rodziło się pytanie: Jak zdadzą oni egzamin ze swej wiary w środowiskach, w których przyjdzie im żyć? Jakimi będą świadkami Chrystusa? Czy zaangażują się w życie Kościoła i wspólnot parafialnych? Doświadczenie pokazuje, że jeżeli rodzice pragną skutecznie przekazać dziecku wiarę, to nie wystarczy oprzeć jej tylko na tradycji i okazjonalnym kontakcie z Kościołem. Potrzeba z ich strony wiary mocnej, świadectwa często aż „do bólu”, zaangażowania w życie parafii, autentycznego umiłowania Boga i Kościoła. Dorośli mają bowiem wspomóc tych młodych ludzi modlitwą i przykładem, aby mogli oni z radością i odwagą nieść światło wiary.

Kolejnym ważnym zdarzeniem, w jakie zaangażowało się wiele rodzin, był kiermasz parafialny, który już od 25 lat jest dla naszych wspólnot: polskiej i francuskiej, okazją spotkania – w sobotni wieczór i w niedzielne popołudnie, po Mszy św. W tym roku przypadł on w Uroczystość Bożego Ciała. Stąd po procesji z Najświętszym Sakramentem, w rodzinnej atmosferze spotkało się ponad 250 osób, aby przy dźwiękach muzyki polskiego zespołu (założonego ostatnio przy polskiej wspólnotie przez ks. Tomasza Syldatka), przeżyć chwile radości i bycia wspólnie. Te spotkania, poza Eucharystią, są bowiem bardzo ważne dla samych rodzin i naszej francusko-polskiej wspólnoty parafialnej. □

Uczestnik wydarzeń

Spotkanie ewangelizacyjne w Lourdes

24 maja, w niedzielę Zestania Ducha Świętego, w Domu Polskiej Misji Katolickiej w Lourdes grupa rodzin z południa Francji zebrała się po raz kolejny na swoim ewangelizacyjnym spotkaniu.

Po niezwykle uroczystej Mszy św. w kaplicy Sióstr Nazaretanek, przeplatanej śpiewami- modlitwami do Ducha Świętego, ks. Stawomir Wojciechowski powitał wszystkich w auli Św. Jana Pawła II słowami: „Światło Chrystusa”, na co zebrani odpowiedzieli z radością w sercach: „Bogu niech będą dzięki!”.

Tematem spotkania był „Jezus Chrystus – jedyny Zbawca”, a uczestnicy zebrania starali się stworzyć w modlitewnej refleksji: prawdziwy obraz Boga Żywego. W życiu swym korzystamy bowiem z wyuczonych, zwyczajowych form religijności. Powtarzamy je, nie zastanawiając się, czy uczestniczymy w osobistym spotkaniu z Chrystusem. Dlatego – odrzucając nabyte przez lata stereotypy (czy to z religijnego zwyczaju, czy z sentymentu), należałoby zatrzymać się i odpowiedzieć sobie, tak jak pierwsi uczniowie wędrujący z Jezusem, na pytanie: „Kim właściwie On jest?”

Św. Łukasz w swojej Ewangelii podaje wiele opisów Chrystusa jako prawdziwego, realnego człowieka. W działaniach Jego nie brak jednak wielu przykładów świadczących o boskości Jezusa. Widać je najwyraźniej na początku oraz pod koniec życia Chrystusa.

Za św. Łukaszem przypomnijmy sobie słowa anioła Gabriela podczas zwiastowania: „Oto poczniesz i porodzisz Syna, któremu nadasz imię Jezus. Będzie On wielki i będzie nazwany Synem Najwyższego, a Pan Bóg da Mu tron Jego ojca, Dawida. Będzie panował nad domem Jakuba na wieki, a Jego panowaniu nie będzie końca” (Łk 1,31-33).

Sam Bóg przez anioła mówi Maryi, kim będzie Ten, który się narodzi. Będzie: Synem Najwyższego, Bogiem; Panowanie Jego zaś będzie bez końca, na wieki.

Łaska wiary sprawia, iż z ufnością – jak Maryja – przyjmujemy słowa Boga. Serca nasze otwierają się i przyjmują prawdę absolutną: miłość Boga do ludzi jest tak wielka, iż posyła nam Syna swego jedynego. Z przyjściem zaś Chrystusa na świat wiąże się określona, zawarta w planach Bożych, konkretna misja Jezusa. Jest nią: **Z b a w i e n i e**.

Sam Chrystus posiadał wyraźną świadomość tego kim jest i dlaczego Bóg Ojciec wysłał Go pośród ludzi. Zacytujmy za św. Łukaszem słowa Jezusa skierowane do apostołów: „Oto idziemy do Jerozolimy i spełni się wszystko, co napisali prorocy o Synu Człowieczym. Zostanie wydany w ręce pogan, będzie wyszydzony, zelżony i oploty; ubiczują Go i zabijają, a trzeciego

dnia zmartwychwstanie” (Łk 18,31-33). Dobrowolnie przyjmuje kielich gorzkości, jakim była śmierć na krzyżu. Czyni tak z miłości do ludzi. On – arcykapłan, a jednocześnie Syn Boży składa ofiarę nie za siebie, ale z siebie za nas. Jezus Chrystus – Jedyny Zbawca poświęca się za nas, biorąc na siebie nasze nieprawości. Umiera za nas, abyśmy nie zginęli pod ciężarem grzechów. Jednak to one sprawiają, iż Chrystus został ukrzyżowany. Taka jest oto wielka tajemnica śmierci naszego Pana.

Zaraz potem pojawia się jedna z najważniejszych prawd wiary każdego chrześcijanina. Śmierć Chrystusa ma bowiem sens tylko i wyłącznie z perspektywy zmartwychwstania. Jezus zmarł – zgodnie z Pismem – za nasze grzechy, został pogrzebany, zmartwychwstał trzeciego dnia i ukazał się Kefasowi, a potem Dwunastu (Łk 24,37-38 oraz 24,11).

Św. Łukasz oraz inni apostołowie, w swoich pismach wiele razy podkreślają, że miłość Boga jest większa od grzechu każdego człowieka, czego świadectwem jest wskrzeszenie z martwych Jezusa. Jeśli przyjmiemy Chrystusa za swego Pana i zaufamy Mu, to będziemy zbawieni, bo śmierć nie ma już nad nami władzy. To w tych wydarzeniach Bóg objawia swój zbawczy zamiar wobec człowieka i okazuje nam swą moc. Niszczy następstwa grzechów, czyniąc nas na nowo swymi dziećmi Bożymi.

Jezus Chrystus – Jedyny Zbawca staje się pośrednikiem między Bogiem i człowiekiem. Jedyną drogą dla naszego zbawienia. Drogą, prawdą i życiem. Dzięki niemu wchodzimy do domu Ojca.

„Jest to sprawiedliwość Boża przez wiarę w Jezusa Chrystusa dla wszystkich, którzy wierzą. Bo nie ma tu różnicy: wszyscy bowiem zgrzeszyli i pozbawieni są chwały Bożej, a dostępują usprawiedliwienia darmo, z Jego łaski, przez odkupienie, które jest w Chrystusie Jezusie» (Rz 3,22-24).

Aby tak się stało, każdy z nas powinien przyjąć Jezusa do serca, z pomocą Ducha Świętego. Będzie to jednak tematem następnego spotkania z cyklu „Dla Rodzin i nie tylko...”.

Tymczasem – ostatnie, majowe zgromadzenie w Domu PMK w Lourdes zakończyło się śpiewem przy akompaniamencie gitary. Dorośli śpiewali z najmłodszymi: „Taki mały, taki duży może świętym być...”, „Jezus Najwyższe Imię Twe”, co pogłębiło rodzinną atmosferę wspólnoty. I rozweseliło stołce w Lourdes, które w końcu zaświeciło mocniej! □

Dorota Aleksandra Sęczek

Odznaczenia dla uczestników Powstania

W nawiązaniu do minionej, 70. rocznicy Powstania Warszawskiego Ambasador RP we Francji Andrzej Byrt wręczył jego uczestnikom, mieszkającym nad Sekwaną, medale i dyplomy pamiątkowe.

Odznaczenia te, nadane w ramach wspólnej inicjatywy Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Zarządu Głównego Związku Powstańców Warszawskich, otrzymało 19 osób:

Jerzy Baranowski, Andrzej Burzyński, Aleksander Dobraczyński, Maria Devrim, Remigiusz Grocholski, Pierre Guirard, Kazimierz Jędraszko, Janusz Kieszczynski, Lubomira Korzec, Jerzy Lipowicz, (†) Barbara Maliszewska-Balta (medal odebrała córka, Anne-Inga Balta), Barbara Milczarek-Boone, Bogina Mond, Maciej Morawski, Janusz Nitecki, Maria Rzewuska (medal odebrała córka, Marie Thérèse Vido-Rze-

wuska), (†) Zofia Stolińska (medal odebrała córka, Maria Stolińska), Jerzy Szumański i Ryszard Zathej.

Ambasador Byrt skierował do odznaczonych słowa wdzięczności, podkreślił, że honorowe medale i dyplomy są wyrazem dumy i uznania narodu polskiego za wkład Powstańców Warszawskich w walkę o wyzwolenie Polski.

W imieniu Powstańców, głos zabral Aleksander Dobraczyński, który w pięknych słowach przypomniał istotę powstańczego czynu: Zastanawiamy się, dlaczego [nasza walka] skończyła się tym, że nam nadano tytuł żołnierza. Myśmy oficjalnie

tej nazwy nie mieli, myśmy byli partyzantami. I tak, jak mówił niezastąpiony angielski historyk Davies pięć lat temu w naszej Bibliotece, jednym z największych osiągnięć było to, że myśmy dzięki swojej postawie zdobyli prawa żołnierza. Byliśmy żołnierzami armii nieuzbrojonej (...), byliśmy źle wyszkoleni, to był moment bardzo nieodpowiedni, ale zdaliśmy egzamin postuszeństwem i poświęceniem. To poświęcenie i postuszeństwo dzisiaj może tłumaczyć to, że dostaliśmy ten dyplom weterana. □

za stronę Ambasady RP we Francji:
www.paryz.msz.gov.pl

Oto jest dzień

Małgorzata Józefko

*Na przelomie mi ja i czerwca – gąy w przyrodzie ktoś zbóż
otwierają się ku Niebu – troskliwa Matka Kościół co roku,
we wszystkich parafiach w Polsce i na świecie przygotowuje
i posyła do Pierwszej Komunii Świętej kolejne zastępy dzieci,
pełne zapachu i duchowej radości, na pełnione Bożą łaską po
odbyciu pierwszej Spowiedzi św.*

Tak było również w naszej parafii Notre Dame d'Alfortville, kiedy zabity uroczystości dzwony, oznajmiając wielkie święto Kościoła: Uroczystość Trójcy Przenajświętszej.

Oto w tym właśnie dniu dziewięcioro uczniów Katolickiej Szkoły Polskiej Mater Polonia w Le Kremlin-Bicetre przystąpiło po raz pierwszy do Sakramentu Komunii Świętej.

Zdumione wielkością i powagą Daru, jaki za chwile otrzymają w małej, śnieżnobiałej Hostii, spoczywającej w dłoniach kaptana, dzieci czynnie włączyły się w liturgię Mszy świętej, śpiew psalmu oraz pieśni na chwałę Pana Jezusa.

Sam moment przyjęcia przez dzieci I Komunii Świętej był najbar-

dziej wzruszającą chwilą całej uroczystości. Tak długo wyczekiwana i upragniona... stała się rzeczywistością! Na twarzach dzieci widać było niebywałe szczęście i radość!

Do Komunii św. po raz pierwszy przystąpili: Oliwia Mazur, Nikola Józefko, Wiktoria Kuras, Julia Miliczek, Natalia Wrażen, Kacper Kiwak, Dawid Kolt, Karol Kwolek i Jakub Pietruch.

Dzieci – wspierane przez rodziców i zgromadzonych gości, razem ze wspólnotą parafialną, z głębi serc dziękowały Dobremu Bogu za Jego obecność oraz wszelkie otrzymywane z Jego hojności i dobroci łaski.

W tym wyjątkowym dla nas wszystkich dniu modliła się razem z nami pani Dyrektor Katolickiej Szkoły Polskiej Mater Polonia – Anna Sowa i pani mgr Kinga Andrzejczak – katechetka, oraz uczniowie naszej szkoły.

Na zakończenie Mszy św. dzieci podziękowały również kaptanom, swoim rodzicom a także wszystkim biorącym udział w przygotowaniu, zwłaszcza duchownym, tej tak uroczystej dla nich chwili.

Wychodząc z kościoła, dzieci śpiewały pieśń: „Oto jest dzień, który dał nam Pan” i poniosły w cichej modlitwie serca, radosną wieść o Cudzie Eucharystii, o Bogu, który żyje, jest i być nie przestanie... □

Zaprasza na week-endy i wakacje

Polski ośrodek wakacyjny
położony na Opalowym Wybrzeżu obok Le Touquet Paris Plage

Atrakcyjne ceny, zniżki dla młodzieży,
dzieci do lat 3 za darmo!

Rezerwacja:
Stella Maris - 376 chemin Baillarquet - 62780 Stella-Plage
Tél. 03 21 94 73 65 - Fax : 03 21 94 63 55
contact@stellamaris-vacances.com - www.stellamaris-vacances.com

afao, Village Vacances, CAP FRANCE

Pour immortaliser dans un film vos moments les plus précieux...

Mariage, Baptême, Communion, Profession de foi...

Realisé par un Professionnel

Save the date

Faire part Vidéo

Suivi de Grossesse jusqu'à la naissance de votre enfant

La Réalisation du film de votre événement

Realisation - Prises de vue - Machinerie de cinéma (Steadicam, grue) - Montage

kocsvideomariage.com kocs.video@gmail.com Tel : 06 13 81 08 06

CENTRUM STOMATOLOGICZNE PRONY

91, rue de Prony 75017 PARIS
Ligne métro nr. 3 station Pereire
RER C, station Pereire-Levallois

Akceptujemy CMU, AME.
Stawki wg. cennika Sécurité Sociale.
Stosujemy zasadę Tiers payant (karta vitale).

01.44.29.79.89
info@cmdprony.fr

Współpracujemy z większością mutuelles.
Konsultacje : od Pn - do Pt - 9h00 - 20h00

Mówimy po polsku

USŁUGI TRANSPORTOWE

- WYWÓZ GRUZU
- TRANSPORT MATERIAŁÓW
- PRZEPROWADZKI

KONTAKT:
06 25 42 75 12
E-MAIL:
ksoschacki@ymail.com

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:**TEL. 01 45 88 58 60**

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji,
ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

LUXSUS - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO
POLSKI - OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW,
RZESZÓW. **TEL.: 06 62 75 50 06;**
01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!

**TRANSPORT -
AUTOLAWETA**

NA TERENIE CAŁEJ RANCJI.
PRZEPROWADZKI,
- WYWÓZ GRUZU
Tel. 06 30 40 49 49 (Jarek)

**OFIARY NA TYDZIEŃ
MIŁOSIERDZIA**

Szymczak Krystyna - Hayange - 20€
Świder Maria - Hayange - 50€
Taran Gence Dorota - 50€
Thomas Brigitte - Tucquegnieux - 100€
Ks. Tobys Tomasz - Saint Vallier - 285€

Ofiarodawcom składamy serdeczne
„Bóg zapłać”

TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów,
- przeprowadzki.
Tel. 06 98 58 86 36

SPECJALISTA - GINEKOLOG - POŁOŻNIK**Dr J. Tomikowski**

4 bis, rue de Lyon, 75012 Paris, m°: Gare de Lyon; bus: 57, 20, 63, 65
tel. 01 40 34 13 18; 06 80 01 94 06;
e-mail: dr.jerzytomikowski@orange.fr

- ECHOGRAFIA /USG/ PŁODOWE 1-SZY, 2-GI, 3-CI TRYMESTR CIĄŻY
- DIAGNOSTYKA PRENATALNA; - USG MACICY, JAJNIKÓW, JAJOWODÓW;
- BEZPŁODNOŚĆ; - PROWADZENIE CIĄŻY; - PROBLEMY OKRESU PRZEMKWIANIA;
- KOLPOSCOPIA, WYKRYWANIE I PROFILAKTYKA NOWOTWORÓW DRÓG RODNYCH

TŁUMACZENIA - KONSULTACJE PRAWNE

**S. Bocianowski - dr Prawa Międzynarodowego
SPECJALISTA PRAWA POLSKIEGO
Ekspert Sądowy - Tłumacz Przysięgły**

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż
Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Sprawy małżeńskie, administracyjne, emerytalne,
spadkowe, nieruchomości itp. w Polsce i we Francji.

GOLEC
AVOCAT

KANCELARIA ADWOKACKA

Marcin GOLEC

Adwokat, doktor prawa,
mówiący po polsku

Były wykładowca prawa Uniwersytetu Paris Sud

12-14, Rond-Point des Champs-Élysées (75008 Paris)
M° (1, 9) Franklin D. Roosevelt
Tel. +33 (0)1 53 53 14 07 | fax: +33 (0)1 53 53 14 00 | info@golecavocat.com

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)

do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTCTel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)

Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku

Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

TŁUMACZENIA

PISEMNE, USTNE (ZWYKŁE I PRZYSIĘGŁE)

Bogusława Borak

Tel. 06 20 54 20 43

boguslawa.borak@orange.fr

Clichy (92110)

dojazd linią Metra n°13

(Mairie de Clichy)

- NAPRAWA KOMPUTERÓW, INSTALOWANIE
PROGRAMÓW, WYMIANA PODZESPOŁÓW.

T. 06 98 42 59 75

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien-dentiste

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

(mówimy po polsku)

ITAKA
Centrum Poszukiwań
Ludzi Zaginionych

www.zaginieni.pl, e-mail: itaka@zaginieni.pl

tel. (00 48) 22 654 70 70

POMÓŻ ZAGINIONYM WRÓCIĆ DO DOMU

Zdzisław Stasiak

1 maja 2014 r. w Hamburgu (Niemcy) zaginął Zdzisław Stasiak.
Zaginiony ma 25 lat, 170 cm wzrostu i niebieskie oczy. Istnieje
możliwość, że zaginiony przebywa w Szwecji.Ktokolwiek widział **Zdzisława Stasiaka** lub ma jakiegokolwiek informację o jego losie pro-
szony jest o kontakt z **ITAKĄ - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych** pod całodobowym
numerem: +48 801 247 070 +48 22 654 70 70. Można również napisać w tej sprawie do ITA-
KI: itaka@zaginieni.pl. Naszym informatorom gwarantujemy dyskrecję. **Zdjęcie Zdzisława**
Stasiaka oraz innych zaginionych: www.zaginieni.pl

ZAPISY DO POLSKIEJ SZKOŁY „QUO VADIS” W PARYŻU XVII

Polska Szkoła „QUO VADIS”, istniejąca od 10 lat przy
Parafii Miłosierdzia Bożego w 17 dzielnicy Paryża (20, rue
Legendre - Domu Kombatanta), prowadzi zapisy dzieci na zajęcia
w środy i w soboty (poranne, popołudniowe lub całodzienne) w
roku szkolnym 2015/2016.Przyjmujemy dzieci do zerówek, klas 1-6, grup przedszkol-
nych (od 4 roku życia) i młodzieżowych. Proponujemy też lekcje
dla dzieci słabo mówiących po polsku.

Informacje i zapisy: T. 06 25 74 75 57.

POLVOD

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.plGŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUETygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 26 (2596): 5-12. 7. 2015

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.E-mail: vkac@club-internet.fr, vkac@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 24.6.2015

Inf. o prenumeracie na str. 3

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

PROGRAM TV

6 - 19 lipca 2015

PONIEDZIAŁEK

6 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czerdziejstolek – serial 10⁴⁵ Rozrywka 11⁰⁵ Studio Wschód 11³⁵ Kulturalni PL 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chtop i baba – serial 13²⁵ Ranczo – serial 14²⁵ Cwał – film 16²⁵ Błękitne wakacje 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Rozrywka 18⁵⁵ Chtop i baba – serial 19²⁵ Kultura od kuchni 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Nad rozlewiskiem – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Rozrywka 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Maszyna zmian – serial 1⁴⁵ Dobranocka

stolek – serial 10⁴⁵ Alchemia zdrowia i urody 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chtop i baba – serial 13²⁵ 1920 Wojna i miłość – serial 14²⁰ Rozrywka 15²⁰ Saga rodów 15⁵⁰ Dokument 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Rozrywka 18⁵⁵ Chtop i baba – serial 19²⁵ Film 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówka 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Rozrywka 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Plecak pełen przygód – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

stolek – serial 10⁴⁵ Nożem i widelcem 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chtop i baba – serial 13²⁵ Nad rozlewiskiem – serial 14²⁵ Przygarnij mnie 15²⁰ Piękniejsza Polska 15⁴⁵ Dokument 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Rozrywka 18¹⁵ Dokument 18³⁵ Wilnoteka 18⁵⁵ Chtop i baba – serial 19²⁵ Dla dzieci 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówka 20⁵⁰ Egzamin z życia – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Dokument 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Siedem stron świata – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK

7 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czerdziejstolek – serial 10⁴⁵ Rozrywka 11⁰⁵ Studio Wschód 11³⁵ Kulturalni PL 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chtop i baba – serial 13²⁵ Ranczo – serial 14²⁵ Cwał – film 16²⁵ Błękitne wakacje 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Rozrywka 18⁵⁵ Chtop i baba – serial 19²⁵ Kultura od kuchni 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Nad rozlewiskiem – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Rozrywka 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Maszyna zmian – serial 1⁴⁵ Dobranocka

ŚRODA

8 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czerdziejstolek – serial 10⁴⁵ Rozrywka 11⁰⁵ Studio Wschód 11³⁵ Kulturalni PL 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chtop i baba – serial 13²⁵ Ranczo – serial 14²⁵ Cwał – film 16²⁵ Błękitne wakacje 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Rozrywka 18⁵⁵ Chtop i baba – serial 19²⁵ Kultura od kuchni 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Nad rozlewiskiem – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Rozrywka 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Maszyna zmian – serial 1⁴⁵ Dobranocka

CZWARTEK

9 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czerdziejstolek – serial 10⁴⁵ Rozrywka 11⁰⁵ Studio Wschód 11³⁵ Kulturalni PL 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chtop i baba – serial 13²⁵ Ranczo – serial 14²⁵ Cwał – film 16²⁵ Błękitne wakacje 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Rozrywka 18⁵⁵ Chtop i baba – serial 19²⁵ Kultura od kuchni 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Nad rozlewiskiem – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Rozrywka 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Maszyna zmian – serial 1⁴⁵ Dobranocka

PROGRAM

6 - 12 lipca 2015

PONIEDZIAŁEK

6 LIPCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Dla dzieci 11⁵⁰ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Sól ziemi 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Film 15⁰⁵ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Św. na każdy dzień 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Ojciec Św. w Ameryce Łac. 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Edukacja 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop młodych 9³⁰ Aktualności WSKSiM 9³⁵ Dok. 9⁵⁰ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Film 11²⁰ Felieton 11³⁰ Boliwia 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13⁴⁰ Dok. 14⁰⁰ Film 15³⁰ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Dok. 16⁵⁰ Reportaż 17³⁰ Ojciec Św. w Ameryce Łac. 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy nied. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Reportaż 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Dok.(2) 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dok. 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dok. 13⁰⁰ Wykład 13⁵⁰ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Dok. 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka 15³⁰ Ojciec Św. w Ameryce Łac. 17⁰⁰ Na tropie 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Msza Św. 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel

WTOREK

7 LIPCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Publicystyka 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak My to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Teatr 13³⁵ Reportaż 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Dok.(2) 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Kalejdoskop młodych 16⁴⁰ Aktualności WSKSiM 16⁴⁵ Dok. 17³⁰ Ojciec Św. w Ameryce Łac. 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

CZWARTEK

9 LIPCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Dok.(2) 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy nied. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dok. 11⁵⁰ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Koncert 14⁴⁰ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Ojciec Św. w Ameryce Łac. 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy nied. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

SOBOTA

11 LIPCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Publicystyka 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dok.(2) 13⁴⁰ Film 14³⁰ Ojciec Św. w Ameryce Łac. 16⁰⁰ Informacje 16³⁰ Ojciec Św. w Ameryce Łac. 18⁰⁰ Pielgrzymka RM na Jasną Górę 21²⁰ Informacje

ŚRODA

8 LIPCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Publicystyka 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Dok. 9³⁵ Św. na

PIĄTEK

10 LIPCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Publicystyka 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Dok. 9³⁵ Św. na

NIEDZIELA

12 LIPCA

8⁰⁰ Pielgrzymka RM na Jasną Górę 15²⁰ Słowo życia 15²⁵ Reportaż 16⁰⁰ Ojciec Św. w Ameryce Łac. 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy nied. 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje. □

dziestolatek – serial 10⁴⁵ Myśliwiec pl. 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chtop i baba – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Egzamin z życia – serial 15¹⁵ Podróż życia 15⁴⁵ Wilnoteka 16¹⁰ Notacje 16²⁵ Misja natura – serial 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówka 17⁵⁵ Rozrywka 18⁵⁵ Chtop i baba – serial 19²⁵ Kultura od kuchni 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówka 20⁵⁵ Bezmiar sprawiedliwości – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Pitbull – serial 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Tajemnica Sagali – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 10 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czterdziestolatek – serial 10⁵⁵ Felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Statyści – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Bezmiar sprawiedliwości – serial 15¹⁵ Rozrywka 16⁰⁵ Reportaż 16³⁰ Myśliwiec pl. 16⁵⁰ Jak to działa 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Rozrywka 18⁵⁵ Statyści – serial 19²⁵ Dla dzieci 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówka 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Opowiadanie wariackie 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 11 LIPCA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Polonia 24 11²⁰ Halo Polonia 12¹⁰ Łamigłówka 12²⁰ Pamiętaj o mnie 12⁴⁰ Ojciec Mateusz – serial 13³⁰ Błękitne wakacje 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Dokument 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17²⁵ Łamigłówka 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Rozrywka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Wiedźmy – serial 21³⁵ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polacy tu i tam 22⁴⁰ Duch w dom – serial 23³⁵ Dekalog 0⁴⁵ Łamigłówka 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 12 LIPCA

8⁰⁰ Błękitne wakacje 8²⁰ Łamigłówka 8³⁰ Polacy tu i tam 9⁰⁵ Mali światowcy 9³⁵ Ziarno 10⁰⁵ Sława i chwała – serial 11¹⁰ Pamiętaj o mnie 11²⁵ Dokument 11⁵⁰ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁰ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami 13⁰⁰ Msza Św. – Sanktuarium MB Rychwałd 14³⁰ Dokument 15¹⁰ Duch w dom – serial 16⁰⁰ Podróż życia 16³⁵ Przygarnij mnie 17²⁵ Łamigłówka 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Rozrywka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Ranczo –

serial 21⁴⁰ Teatr 23⁴⁵ Pamiętaj o mnie 0⁰⁵ Podróż życia 0³⁵ Pod Tatrami 0⁴⁵ Łamigłówka 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PONIEDZIAŁEK 13 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czterdziestolatek – serial 10⁴⁵ Rozrywka 11⁰⁵ Studio Wschód 11³⁵ Kulturalni PL 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chtop i baba – serial 13²⁵ Ranczo – serial 14²⁵ Teatr 16²⁵ Błękitne wakacje 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Rozrywka 18⁵⁵ Chtop i baba – serial 19²⁵ Kultura od kuchni 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Nad rozlewiskiem – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Rozrywka 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Maszyna zmian – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 14 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czterdziestolatek – serial 10⁴⁵ Alchemia zdrowia i urody 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chtop i baba – serial 13²⁵ Wiedźmy – serial 14²⁰ Rozrywka 15²⁰ Saga rodów 15⁵⁰ Dokument 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Rozrywka 18⁵⁵ Chtop i baba – serial 19²⁵ Dla dzieci 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówka 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Rozrywka 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Plecak pęten przygód – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 15 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czterdziestolatek – serial 10⁴⁵ Nożem i widelcem 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chtop i baba – serial 13²⁵ Nad rozlewiskiem – serial 14²⁵ Przygarnij mnie 15²⁰ Piękniejsza Polska 15⁴⁵ Dok. 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Rozrywka 18¹⁵ Nad Niemnem 18³⁵ Wilnoteka 18⁵⁵ Chtop i baba – serial 19²⁵ Dla dzieci 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówka 20⁵⁰ Egzamin z życia – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Dok. 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Siedem stron świata – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości.

CZWARTEK 16 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czterdziestolatek – serial 10⁴⁵ Myśliwiec pl. 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰

Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chtop i baba – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Egzamin z życia – serial 15¹⁵ Podróż życia 15⁴⁵ Wilnoteka 16¹⁰ Notacje 16²⁵ Dokument 16⁵⁵ Wszystko przed nami 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówka 17⁵⁵ Rozrywka 18⁵⁵ Chtop i baba – serial 19²⁵ Kultura od kuchni 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówka 20⁵⁵ Bezmiar sprawiedliwości – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Pitbull – serial 0⁴⁵ Wszystko przed nami 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 17 LIPCA

8⁰⁰ Warto kochać(2) – serial 9⁵⁰ Czterdziestolatek – serial 10⁴⁵ Życie jezior 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Statyści – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Bezmiar sprawiedliwości – serial 15¹⁵ Rozrywka 16¹⁰ Reportaż 16⁵⁰ Jak to działa 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Rozrywka 18⁵⁵ Statyści – serial 19²⁵ Dla dzieci 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówka 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Film 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 18 LIPCA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Polonia 24 11²⁰ Halo Polonia 12¹⁰ Łamigłówka 12²⁰ Pamiętaj o mnie 12⁴⁰ Ojciec Mateusz – serial 13³⁰ Błękitne wakacje 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Dokument 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17²⁵ Łamigłówka 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Rozrywka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Wiedźmy – serial 21³⁵ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polacy tu i tam 22⁴⁰ Duch w dom – serial 23³⁵ Dekalog 0⁴⁵ Łamigłówka 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 19 LIPCA

8³⁰ Polacy tu i tam 9⁰⁵ Mali światowcy 9³⁵ Ziarno 10⁰⁵ Sława i chwała – serial 11¹⁰ Pamiętaj o mnie 11²⁵ Dokument 11⁵⁰ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁰ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami 13⁰⁰ Msza Św. – kościół Aniołów Stróżów Wałbrzych 14³⁰ Dokument 15¹⁰ Duch w dom – serial 16⁰⁰ Podróż życia 16³⁵ Przygarnij mnie 17²⁵ Łamigłówka 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Rozrywka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Ranczo – serial 21⁴⁰ Palimpsest 23⁴⁵ Pamiętaj o mnie 0⁰⁵ Podróż życia 0³⁵ Pod Tatrami 0⁴⁵ Łamigłówka 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

nasze wędrówki pośród wakacyjnych pejzaży

foto: G. Jędrzejowska

G.S. Distribution

Polska internetowa hurtownia materiałów elektrycznych we Francji

web: www.gsd-elec.fr

tel. 06 40 72 66 41; e-mail: contact@gsd-elec.fr

szybka realizacja zamówień: do 24h; dostawa gratis od 250€
lub odbiór osobisty z magazynów w Pantin (93) lub w Méru (60)

zniżki aż do - 60%

Disjoncteur
Prix TTC 8,04€

Ampoule B2
Prix TTC 0,90€

Prise 2P+Tb
Prix TTC 2,48€